

BEFIZETÉS:

ELŐFIZETÉS:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.
VEHETŐSÉG:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-határban ponti sor egyenes 20 fill.
minden levelezésnél 15 fillér.

Nyitólár 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Arad és környéki egyesített
vesszők palotájában.
TELEFON-SZÁM: 267.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Résevély-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1904.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szombat, január 23.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vendégek: Komédiák.**
- A képviselőház ülése.**
- Lengyel Zoltán megrótták.**
- Ülés a kereskedők körében.**
- Az elutasított vizzeneték.**
- A határozatképtelen Ház.**
- Az Országos Vésár.**
- A párbajok napja.**
- A támadó politika.**
- Rejtélyes halál.**
- Öngyilkos honvédszándos.**
- Ujhelyi gyilkosa — Srült?**
- Mittler Pál dr. temetése.**
- A csongrádi mandátum.**
- Tárcs: Az erősebb. Irta: Tonelli Sándor.**
- Regény-Csarnok: Az Antikrisztus esedél.**
- Irta: Lagerlöf Zelma.**

Komédiák.

Arad, január 22.

Lengyel Zoltán tegnap egyszerűen nem akart szót fogadni az elnöknek. Nem akart. O senkinek se engedelmeskedik. A mentelmi bizottságnak se. A mentelmi bizottság tehát megróttá őt és pár nap múlva Zilahon, Lengyel Zoltán kerületében plakátok fogják tudatni, miszerint a kerületet az a szégyen érte, hogy képviselőjét megrótták. A mi persze Lengyel Zoltánnak nagyon fáj.

A képviselőház mai ülésén az obstrukciósok megismételték a zárt üléshez címzett jelenetet. A jobb oldal, a mely unta ezt, nem ment az ülésterembe. Háromszor nyitották meg és fügesztették föl az ülést. Talán éjjelig is folyt volna a komédia, ha a jobboldaliak meg nem kö-

nyörülnek a helyzeten. Végre bementek a szerencsésen keresztül estek a zárt ülésen.

Es ezt nevezik parlamentárizmusnak. Majd valamikor, egy pár esztendő múlva, egész meztelenségében fogjuk meglátni ezt a komédiát. Minden magyar pirulni fog a mai nemzeti éretlenség miatt és csodálattal néz vissza arra a jellemző kétszínűségre, arra a szörnyű nagyképűködésre, melylyel egy törpe minoritás képes volt eléje állani a nemzeti fejlődésnek, melylyel képes volt megállítani és évekig feltartóztatni az államszerkezet működését.

Az ország gazdasági helyzete most már hét esztendő óta van bizonytalanságban és ez a nemzeti életkérdés annyi fontossággal sem bír ma a magyar közhangulatban, mint egy fejetlen gyufaszál. Ki az ördög törődik ma ebben az országban közgazdasági kérdésekkel? Mit érnek ezek a kérdések nálunk akkor, midőn arról lehet beszélni hogy: nem fizetünk adót, nem adunk katonákat?

Erről lehet beszélni? De hát ki beszél erről? Van valaki ebben az országban, aki még meg nem unta, ezt az ostoba lefetyelést? Van ördögöt. Mindenki érzi, tudja már, hogy a harc, melyet az ország lakossága folytatott, be van fejezve. Jogokat akartunk érvényesíteni, de viszályt nem keresünk. Ezért jutottunk el odáig, ahol azok is, akik néhány hónappal ezelőtt vak fanatizmussal lobogtatták a forradalom zászlóját, — csendes szemlélők és békés nyárspolgárokká alakultak át.

De mindenki érzi, hogy a törvénytelen állapot nagyon gonosz fordulatokat teremthet. Egész Európa tele van az abszolút uralmi rendszer lehetével és minden európai állam elviselheti ezt a kormányrendszert, csak éppen Magyarország nem. Az Ausztriával való közös viszonyban nekünk az alkotmány volna a leg-erősebb védőfegyverünk. Fájdalom, olyan ez a mi viszonyunk, hogy védő fegyverekkel szükséges benne élnünk és mégis olyan ez a viszony, hogy megszakítani nem szabad, nem lehet.

Es mi történik? A kormány teljes erejével törekszik arra, hogy az alkotmányos elvek épségben maradjanak. A parlament tulnyomó többsége, a legnagyobb ellenzéki párttal egyetértően, igyekszik a kormányt ezen törekvésében támogatni. Az alkotmányos elvek sértetlenségét megővni mégis teljesen lehetetlen, éppen maga a parlamentáris rend nyújt módot az alkotmány ellenségeinek arra, hogy az alkotmányos elvek megvédelmzését lehetetlenné tegyék. Ma már, ugyilátszik, a passzív rezisztenciát folytatni már nem lehet. Az alkotmány az ex-lex ideje alatt ugyis közönséges fikció.

Hónapokig voltunk felelős kormány nélkül. A parlament évek óta semmit nem végezhetett. Az állami kiadások és bevételek éppen olyan jogon forognak a közpénztárakban, mint az abszolút kormányuralom idején forognának. Nos tehát, ezt tovább törni oktalanság volna. A nemzetfojtogatást le kell rázni az ország nyakáról.

Az erősebb.

Irta: Tonelli Sándor.

Ketten voltak még a tágas laboratóriumban, egy leány meg egy fiatal ember. A többiek már mind eltávoztak. Ők nem akarták a megkezdett munkát febeszakítani, ott maradtak a megszabott időn túl is. A leány előtt könyvek hevertek a p. don, azokból jegyezgetett mákszemnyi apró betűkkel. A fiatal ember szünet nélkül a mikroszkóp fölé hajolt, egész figyelmét valami parányi vízi növény rostjainak a vizsgálására összpontosította.

Tökéletes csend honolt a nagy teremben. Az ablakokon beszűrődő őszi verőfény csillogva játszadozott a márványasztalokon, lombikokon, retortákon. Néha felhallatszott az utca lármája, amelyre mindketten föltekintettek. Azon megint munkájukba mélyedtek, mintha nem is tudtak volna egymás létezéséről. Közben nem is volt csoda. Nem érdekelték egymást. Kis városban mindenki ismeri egymást, de a főváros levegőjében oly egyének, akik hetekig kétszer-háromszor találkoznak, esztendőig idegenek maradhatnak. Így voltak ők is. A leány tanulni akart, kizárólag tudásvágya hozta ez egyetemre. Felül akart emelkedni leánytársain, akik szerinte teljesen a divatnak, a táncnak, a mulatságnak éltek. A fiut pedig teljesen elfoglalták az élet nehéz gondoljai. Látták egymást, tudták egymás nevét, de

tovább nem terjedt az ismeretség. Néhány szónál többet aligha váltottak egymással.

Egyszer a fiatal ember kiegyenesedett. Kihuzta a vékony üveglapokat a mikroszkóp alól és rácsavarta a fedőt. Ugy látszik, befejezte munkáját. A leány föltekintett és figyelemmel kísérte mozdulatait. Mikor látta, hogy távozni készül, megszólította:

— Kérem, Gálosi ur, tud maga franciául? A fiatal ember megfordult. Egyáltalában nem számított a kérdésre. Szinte keletlenül válaszolt:

— Valami keveset... Parancsol talán valamit?

A leány a kinyitott könyvre mutatott:

— Nem értem ezt a részt... Le tudná talán fordítani?

Gálosi olvasni kezdte a szöveget. Pár percig erőlködött vele, de nem boldogult.

— Nem, nem vagyok elég gyakorlott, szóló végül. Különbben nincs is időm, sietnem kell egyik tanítványomhoz. Hanem ha megengedi, feljegyzem a munka címét és holnap lefordítva elhozom.

Másnap megint találkoztak a laboratóriumban. Ora után Gálosi átadta az ígért fordítást a leánynak és néhány megjegyzést fűzött hozzá a munkára vonatkozólag. Valami érdektelen kémiai dolog volt, a leány mégis érdeklődéssel hallgatta. Máskülönbben nem sokat törődött a férfival, de most ennek a fiúnak érdekes, halvány arca

1-büncselte. Gálosi pár szóval befejezte monológját és köszönt. A leány, mikor nem látta arcát, mikor nem halotta szavát, szinte kérdezte önmagától:

— Csak eddig tartott?

Mikor hozzafelé tartott, megint Gálosi arca merült fel előtte. El akarta üzni magát, de nem sikerült. A legközbösebb szavak, amelyeket a fiu kiejtett előtte, folyton ott csengettek a fülében:

— Az atom... a molekulák... a vegyületek.

Szégyenkezett önmaga előtt. Szégyelte, hogy ő, Sárosi Magda, aki az önálló, a férfival egyenrangú nők közé számította magát, aki nem becsülte a nőket, akik kizárólag azért élnek, hogy a férfiaké legyenek, most ennyire érdekli egy fiatal gyerek, egy kolléga iránt. Számot akart adni magának az érdeklődésről. Megkísérelte, hogy mint természetbuvár analizálja, elemesse a gondolatait. Elhitette magával, hogy az önállóság, az akarat, a küzdeni vágyás az, ami ebben a fiuban őt érdekli. A végén mégis úgy érezte, hogy nincs egészen igaz, úgy érezte, hogy itt a kémiai analízis törvényeivel nem boldogul. Mikor így gondolataiba merülve haladt az utcán, úgy tűnt fel neki, hogy a lobogó gázlámpák is gunyosán kacagnak a szemébe... Ez este nem volt megelégedve önmagával.

Pedig aztán ezt az érzést többször volt al-

Nem vagyunk barátai annak, hogy az alkotmány megsértésével csináljanak rendet, s már a precedens elkerülése végett is jobb szeretnénk, ha ezt mellőzni lehetne. De még az se blamálná jobban az országot, mint azok a gyerekes, minden komolyságot nélkülöző komédiák, a melyek mindennapossá lettek a magyar parlamenti életben.

(*)

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 22.

A képviselőház mai ülésén már korán megteltek a karzatok. A skandalumnak még mindig van vonzó ereje s a Lengyel Zoltán tegnapi föllépése, mára sok skandalumot ígér. Az ülés elején csakugyan akad is egy kis esetepaté, de nem olyan nagy arányú vihar, mint ahogy sokan várták. A mentelmi bizottság jelentése még nincs a Ház előtt, mikor az ülést megnyitják, de délfelé már tudták a folyosókon, hogy a mentelmi bizottság Lengyel Zoltánt megróváásra ítélte s egyúttal azt határozta, hogy Lengyel renitens viselkedése következtében plakátokon adassék tudtára a vádlók neve. A Ház ülése a következőképen folyt le:

A képviselőház ülése január 22-án.

— Kezdete d. e. 11 órakor. —

Elnök: Perczel Dezső.

Perczel Dezső, csak tizenegy óra felőnyitja meg az ülést. Főolvasják a jegyzőkönyvet, melyhez elsőnek Ugron Gábor szól.

(Jegyzőkönyvi vita.)

Ugron Gábor: Kifogásolja a jegyzőkönyv hitelesítését, mert az a határozat, melyet tegnap hozott a Ház és a mely szerint Lengyel Zoltán a mentelmi bizottság elé kerülését, nem volt szabályszerű. A tegnapi ülésen az elnök több rendbeli szabálytalanságot követett el. Indítványozza, hogy a jegyzőkönyvből töröljék a tegnapi határozatra vonatkozó részt. (Nagy zaj a jobboldalon.)

Lovász Márton: Egy precedensre bivatkozhat. A Tisza kormány bemutatkozását tekintve a mostanihoz hasonló eset. Akkor is olyan nagy volt, hogy nem lehetett hallani a föltétel kérdését. Akkor a Ház másnap a jegyzőkönyvnek arra a határozatra vonatkozó részét törölte és újból szavazott.

kalma tapasztalni. Ezután majd mind a nap beszélt Gálosival és bár eleinte nem volt közöttük másról szó, mint szavak, tudom nyolc dologokról, mégis érezte, hogy a b szelvényük több volt mint kollégák eszmecsereje tanulmányokról. Valahányszor ez a gondolat felmerült előtte, mindig el akarta tagadni önmagától. Szinte ámi óta önönmegát.

Egy este együtt távoztak a Lószárméból. Gálosinak ugyan arra volt órája, a magángalaktott. Egy ideig mindenféle közműveltségi dolgokról beszélgettek, aztán Magda kedvére társasára, a nőkérdésre terelte a szót.

— Láska, Gálosi ur, én nem szeretem az olyan nőket, akik meg vannak elégedve a mai helyzetükkel. A egyenrangú a férfival és csak a nevelés teszi a legtöbbet olyaná, amilyen. A nőnek éppen úgy küzdeni kell, mint a férfinak. És megláska, a jövő nekem igazat fog szolgáltatni.

Gálosi fejél csóválta:

— Ebben az egyben, kérem, táved... Lehetnek kivételek; én tudom tisztelni a nőket, akik szolgálatot tesznek a tudományok, az irodalomnak, de mégis azt tartom, hogy a nő igazi rendeltetése az otthon, a család.

Aztán még sokat beszéltek Magda nem akarta hinni, hogy a fiúval legyen valami. Mikor elváltak és kezét nyújtott neki, Gálosi szinte mosolyogva tette hozzá:

— Hígyje el, Magduska nagysám, a magágá álokoskodás volt.

Baross Jusztin: Nincs ok arra, hogy a Ház ne hitelesítse a jegyzőkönyvet. Az elnök helyesen és szabályszerűen tette föl a kérdést. A szavazás is rendben folyt.

Tisza István gróf: Lovász Márton precedense nem talál a mostani esetben forgó esetre. Tegnap egy zajongó embernek a megrendszabályozásáról volt szó, ami természetesen nem történhet meg síri csendben. (Helyeslés jobboldal.) Az elnök eljárása teljesen korrekt volt. Kéri a jegyzőkönyv elfogadását.

Kubik Béla: A házszabályokhoz szól, szerintem négyen szólhatnak tetszés szerint számban. Lengyel Zoltánt védelmezi s azt mondta, hogy Lengyel csak a házszabályok pontos végrehajtásáért követelje. Eljárását csak olyan házelnök kifogásolhatja, mint a milyen Perczel Dezső. (Nagy zaj a jobboldalon.)

Elnök: Ezért az aposztrofálásért rendreutasítja Kubikot.

Kubik Béla: Neki mindegy, hogy rendreutasítja-e őt Perczel. (Nagy zaj.) Neki meg van róla a véleménye.

A jegyzőkönyvhöz senki sem szól hozzá. Ennélfogva az elnök fölteszi a kérdést, vajjon a Ház elfogadja-e változtatlanul a jegyzőkönyvet.

A Ház a jegyzőkönyvet elfogadja.

(A gyülekezési jogért.)

Elnök: Visontai Soma napirend előtt kér szót.

Visontai Soma: A Tisza István gróf miniszterelnök által a gyülekezési jog tárgyában kiadott rendelet tárgyában kíván fölismertetni. Mindenképp a képviselők korteskedéséről beszél, majd kifogásolta, hogy a gyülekezési jogra vonatkozó kormányrendelet nem jelent meg nyilvánosan. A gyülekezési jog nem függ a miniszterelnök jóakaratából, mert ez a jog abszolút jog. A népgyűlések nincsenek engedélyezésre kiválva. Az összes rendeletek csak bejelentéshez kötik a gyűlések megtartását. A miniszterelnök új rendlete, kivételes állapotot létesít, a törvényhozás hozzájárulása nélkül.

(A Lengyel Zoltán ügye.)

Maróthy László a mentelmi bizottság előadója: Előadja a Lengyel Zoltán tegnapi dolgozatát. Előadás közben nagy zaj kerekedik a baloldalon, de az előadó nyugodtan folytatva közli a Házal, hogy Lengyel megróváására s az illetékes plakátozására ítélte.

Elnök: A mentelmi bizottság határozata fölött vitának nincs helye. Egyszerű szavazás dönt. Fölteszi a kérdést. (Zaj a baloldalon.) A kérdés fölvetése után 20 képviselő zárt ülést kér. De előbb ezt az ügyet kell elintézn.

Holló Lajos: A házszabályokhoz kér szót. (Zaj a baloldalon.)

Fölkiáltások jobbról: (Nem lehet!)

Elnök: A zárt ülést elfogom rendezni, ha a szavazás megtörtént. (Nagy zaj a baloldalon.)

Elsőként kerekedett előtára a Magduska szó. Talán nem is vette észre, mikor mondotta. A leány azonban, szobájába árköszölt, jegyzetét és könyvét közé tette, nem tudott ettől a szöveg szabályszerűen. Nem haragudott ugyan Gálosira, hogy a kérdésről, amelyben ő majdnem benne áll, így állnak, csaknem humorosan mert nem lehetett de felkiáltott: Felt, hogyha nem értek meg a fiatal, hát én magam cáfolja meg a magánértelem. A szép magyarság úgy van a magyar nyelvben, mint az ószi köd, ha az nem a nagy.

Elnök akart lenni önmagától. Kerülte Gálosit, többé nem akart vele találkozni.

Gálosi akart a fővárosból, kimint valahova a vidékre professzornak. Magda ott maradt az egyetemén, őt meg a gép és tanulmányainak. Hosszu ideig nem is látták egymást. Közben Magda is befejezte egyetemi éveit. Az utolsó nyarat egyik nagynőjével töltötte egy kis dombovidéki falucskában Mező-Ládon. Ott látta viszont Gálosit, aki a szomszéd városban tanárkodott. Egy kirándulásán találkoztak, amelyen több család együtt rendezett a ládi erdővácskájához. Először a ifj. ismerle fel, eaggte, hogy hamaros-ák neki:

— Gálosi tanár ur.

— Csak az a tudó beszélt mosolyogva.

— Hiszen mi már régen ismerjük egymást.

A fiatal ember egészen megváltozott, nem volt csoda, ha nem ismerle fel benne a régi egyetemi kollégát. A beteges sápadtság egészen,

Kubik Béla: Megtartani a házszabályt! (Nagy zaj jobbról. Felkiáltások: Halljuk a kérdést.)

Holló Lajos: Beszélni kezd. (Nagy zaj jobbról.) Követeli a zárt ülés rögtöni elrendelését. (Zaj jobbról. Halljuk a kérdést.)

Elnök: Föl akarja tenni a kérdést. (Nagy zaj.)

Okolicsányi László: A házszabályokhoz szól s szintén követeli a rögtöni zárt ülést. (Folyton tartó zaj.)

Kubik Béla: A házszabályokhoz kér szót. (Nagy zaj.) Nem lehet! Kiakarja mutatni, hogy szavazás előtt is meg kell adni a zárt ülést.

Tisza István gróf: Vitatja, hogy a szavazás aktusa már megkezdődött, mikor a zárt ülést kérő iv beérkezett az elnökhöz. Ecnél fogva először szavazni kell.

Elnök: A kérdés fölvetéséhez csakugyan hozzá fogott már, mikor a zárt ülést kérték. Most másodszor is fölteszi a kérdést, hogy elfogadják-e a mentelmi bizottság határozatát.

A nagy többség elfogadja.

Fnök: Enunciólja a Ház határozatát. (Kubik Béla ordítva: Zárt ülést! Nagy zaj) ...

Ezután elrendeli az elnök a zárt ülést, mely előtt azonban tíz percre fő függeszti a tanácskozást.

A zárt ülésen, valamint az ezt követően történt eseményekről lapunk más helyén közlünk tudósítást.

TÁVIRATOK.

Az orosz-japán kérdés.

London, január 22. A Morningpost jelenti: Washingtonból: Magas hivatalos körökben most azt a kérdést vitatják, nem-e volna kedvező alkalom arra, hogy az Egyesült Allamok, Anglia és Japán, egyetemben Franciaországgal és Németországgal, az esetben, ha a hatalmak közreműködését meg lehetne nyerni, azt indítványoznák Oroszországnak, hívjon egybe kongresszust Oroszország és minden más hatalomnak mandurial jogainak megállapítására és elhatározására és hozzanak határozatokat a nemzetközi kereskedelmi jogokat és a haderőt illetően, melyet Oroszország az északi tartományokban tarthat. A kongresszus határozatit egyezmény vagy szerződés alakjában szerkesztenék meg, a melyet az összes hatalmak aláírnának.

London, január 22. A Times közlésezi pekingi tudósítójának a Bajkál-tótól keletre álló orosz csapatok erejére vonatkozó számítását, a mely szerint a csapatok állanak 8115 tisztből, 147.479 főnyi légénységből és 216 ágyúból. To-

eltűnt az arcáról, egészen más volt a fellépése, a megjelenése. Csak a hangja, a csengő, megnyerő hang volt a régi. Egyszerre észébe jutottak a szavak, amelyeket az első huzamosabb beszélgetésnél hallott tőle:

— Az atom... a molekulák... a vegyületek.

Az első találkozásuk most is csak olyan futólagos volt. Néhány szót váltottak mindössze közönyös, mindennapi dolgokról. Gálosi egy ismerős családdal jött ki, azok vették igénybe az idejét. Magdának nem is igen tűnt fel, hogy a fiatal ember állandóan a leánnyal, az Izával foglalkozik, akiről azt beszélték, hogy az egész vármegyének a legjobb boszton táncosnője. Csak az elválásánál beszélt vele megint pár pillanattal.

— Remélem, meglátogat bennünket.

Kis városban, vidéken hamar híre szalad mindennek. Néhány nap múlva már Ládon mindenképp beszélték. Magda is hallotta, hogy Gálosi elveszi idét. El akarta hitetni magával, hogy a dolggal nem sokat törődik, de a hír mégis bántotta. Mikor először hallotta, szinte haragot érzett. Gálosi tránt és szinte elégtételképpen gondolta magában:

— Ostoba tuskó... ő is olyan, mint a többi. Egy szép arc, egy csábító mosolygás mindjárt leveszi őket a lábukról.

Este megtette, ami évek óta nem történt meg nála, minden ok nélkül belenézett a tükröbe. És mikor rendezni kezdte sűrű díobarna

vább azt is jelenti a Times Tokióból, valószínűleg szükséges lesz, hogy a Viadivosztkban élő japánok, kik az oroszoktól sokat szenvednek, elhagyják a várost.

Lengyel Zoltánt megrótták.

(A mentelmi-bizottság ülése.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 22.

A képviselőházi ülés tegnap délután, a melynek lefolyását részletesen közöltük, az elnök Lengyel Zoltán ügyét a mentelmi bizottsághoz utasította. Ennek folytán a képviselőház mentelmi bizottsága ma délelőtt ülést tartott, amelyen Lengyel Zoltánnak, a Ház tegnapi ülésén tanusított magaviseletét tárgyalták.

Ez ügyben a képviselőház mentelmi bizottsága ma délelőtt fél tíz órakor tartott ülést.

Az ülésen jelen voltak: Szivák Imre elnök, Maróthy László előadó, Angyal József, Barcsay Domokos, Bogyai Máté, Klobusiczky János, Kubinyi Géza, Kabos Ferenc, Olay Lajos, Radovanovich György, Szatmári Mór, Tormay Károly, Zichy Aladár gróf bizottsági tagok.

Lengyel Zoltán nem jelent meg. A tárgyalás az elnöki átirat felolvasásával kezdődött és előadó az ügyet ismertetvén, indítványozza, hogy a bizottság a Háznak azon javaslatot tegye, hogy a 255. § alapján Lengyel Zoltán azért, mert az 1904. január 21-iki ülésen az elnöknek nem engedelmességet, jegyzőkönyvi megrovásban részesíttessék, a mi a hivatalos lapban és Lengyel Zoltán választókerületében falragaszok útján közlése.

Az előadó javaslatához elsőnek Kubinyi Géza szólalt föl. Ő nem elégszik meg az előadó javaslatával. Ha valaki rendszert csinált abból, hogy nem hajlik meg senki és semmi előtt, az súlyos természetű eset. Itt semmi elnézésre nincs szükség. Utal arra, hogy Lengyel előre bejelentette, miszerint a mentelmi bizottság határozatának engedelmeskedni nem fog. Indítványozza, hogy Lengyel Zoltánnak a Ház tíz egymásután következő üléséről való kizárása iránt terjesszenek javaslatot a Ház elé.

Zichy Aladár gróf nem lát okot a büntetésre. Azt indítványozza, hogy Lengyel Zoltán semminő büntetésben se részesüljön.

Olay Lajos nézete szerint Lengyel Zoltán tévedésben volt. Elismeri, hogy az elnök helyesen járt el akkor, a mikor a házszabályokat

Kovács Pállal szemben alkalmazta és igaza volt, a mikor a házszabályokhoz való hozzászólást meg nem engedte. Tény azonban, hogy az eddigi gyakorlat szerint mindig szólhattak a házszabályokhoz, a kik ahhoz szót kértek. Minthogy Lengyel tévedését jóhiszeműnek találja, elégnék tartja vele szemben a legenyhébb büntetést, hogy Lengyel a Ház ünnepélyes megkövetésére ítéltesse.

Szatmári Mór csatlakozott Olay indítványához.

Radovanovich György: Itt csak a retorzió mértékéről lehet szó. Figyelmeztet arra, hogy a kizárás a legsúlyosabb büntetés. Fordulhatnak elő súlyosabb esetek, mint a milyen most Lengyel Zoltáné. Tekintettel arra, hogy Lengyel hasonló ügyben büntetve volt, hozzájárul az előadói javaslatához.

Kabos Ferenc szintén az előadó javaslatát teszi magáévá.

Angyal József azt hiszi, hogy a mostani viszonyok között különös súlyt kell fektetni az elnöki tekintély megóvására, és e szempontból a legerélyesebb eljárást tartja indokoltnak.

Tormay Károly, Bogyai Máté az előadó javaslatát teszik magukévá.

Barcsay Domokos kijelenti, hogy az ő véleményének Kubinyi Géza indítványa felel meg. A vita berekesztése után a bizottság túlnyomó többsége az előadó indítványához járult és így határozatképen azt mondják ki.

A bizottsági jelentés hitelesítésével elnök és jegyző biztatván meg, az ülés 11 órakor berekesztetett. Kisebbségi véleményt a bizottság előtt nem jelentettek be.

Ülés a kereskedők körében.

(Az O. M. K. E. aradi kerülete.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 22.

Az Aradi Kereskedők Köré csütörtök este Tedeschi Viktor elnöklésével tartott ülésén foglalkozott az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülésnek, s az aradi kerületnek tervével.

A választmány nagy helyesléssel fogadta Sándor Pál orsz. képviselőnek, az előkészítő bizottság elnökének átiratát, s elhatározta, hogy az Egyesülésbe, a kör 250 tagjának képviselőtében belép, s ezt a kör legközelebbi közgyűlésén is határozattá emeli. Az aradi gócpont

előkészítésére szervezett bizottságba a maga részéről az elnököt, a titkárt, Hegyi Albert, Kálmán József, Keppich Zsigmond és Meer Ármán választmányi tagokat küldötték ki, a kik az aradi kereskedelmi testület s az aradi Lloyd társulat képviselőivel valószínűleg még a jövő héten összeülnek, s kitocsájtják a meghívókat az aradi gócpont kerületébe bevonandó egyesületekhez. A gócpont szervező nagygyűlését valószínűleg február közepén tartják meg, s arra az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés szervezésén álló férfiak, Sándor Pállal élükön, Aradra jönnek.

Tudomásul vették a Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesületének átiratát, a melyben közli Hieronymi Károly kereskedelmi miniszternek nyilatkozatát, a melyet az illető tisztelegő küldöttségnek a vasárnapi munkaszünet ügyében tett, kijelentve, hogy a vasárnapi munkaszünet ügyében legutóbb kibocsátott rendelet humánus intézkedéseiben nem fog csorbát szenvedni. A leiratot tudomásul vették ugyancsak azt is, hogy a kereskedelmi alkalmazottak az évi országos kongresszusa Miskolcon lesz.

Orrendetes tudomást keltett Tedeschi Viktor jelentése az egyesület humánus célú alapjairól. E szerint az Erzsébet segítőalap állása 8178 kor. 60 fillér; a nyugdíj alapé 1696 korona 07 fillér; a helyeszközlő-alapé 600 korona; a Kell Manó-alapítványa 417 kor. 34 fillér; az összes alapok tehát körülbelül 12,000 koronát tesznek ki. Tudomásul vették, hogy a Kell Manó-alap bizottsága annak múlt évi kamatait: 17 koronát egy tüdőbeteg kereskedelmi alkalmazottnak adta ki, a ki a budakeszi szanatóriumban gyógykezelte magát.

Az aradi fűszer- és csemege-kereskedők az újévi ajándékokat az idén a kör Erzsébet segítő alapja javára váltották meg, a mi 103 koronával gyarapította ez alapot. A fűszerkereskedőknek köszönetet szavazott a választmány.

Weinberger János pénzüros a decemberben lefolyt jövedelméről, Keppich Zsigmond az állásalközvetítő osztálynak az elmúlt negyedében elért forgalmáról tett jelentést. Kormos Sándor, a vigalmi bizottság elnöke referált a Szilveszter-est lényes anyagi és erkölcsi sikeréről s indítványára a mulatság közreműködőinek köszönetet szavaztak. Pichler Sándor könyvtáros bemutatta a kör könyvtárának új jegyzékét, a mely szerint a könyvtár ez idő szerint 1600 kötetnél többet számlál. A könyvtár rendezésé-

haját, úgy érezte, hogy a tükör vissza szól neki:

— Szép vagy, szép vagy te is ... Többet érsz mindannyioknál.

Onmagával elégedetlenül bujt a takaró alá és arcát pironkodva rejtette a párnák közé.

Gálosi sokáig várattot magára és Magda folyton hallotta a híreket:

— Mindennap Izáéknál van ... Azt mondják még is kérte.

Végre Gálosi kijött. Magda nem mert tőle a hallottakról kérdezősködni, feszélyezve érezte magát. A délután egész falusiasan telt el. Magda unokatestvéreivel, meg néhány ismerőssel kirándultak a tóhoz, bejárák a parkot. Egész estig társassággal voltak, alig beszélhettek egymással. Este pedig az egész társaság ott maradt a néminél egy kis falusi vacsorára, meg táncra.

... Jó későre járt már az idő. Asztalbonítás után voltak, a férfiak már táncolni kezdtek. Gálosi pillanatnyi kábultságot érzett a fejében. Friss levegőt akart színi egy percére. Eszrevetlenül kisuhant a kert térraszra. Első pillanatban, hogy a világos szobából a sötét terraszra kilépett, nem látott semmit. Aztán egy női alak körvonalait kezdte kivenni, amint az a balkonra könyökölt és belebámult a sötét éjszakába. Lépteire az alak megfordult és fölegyenesedett, Magda volt. Gálosit meglepte a váratlan találkozás. Csodálkozva kérdezte:

— Maga van itt, Magduska nagysám?

— Igén ... jobban érzem magam idekint. Nem szeretem azt az örökös zenét, keringelést ... Itt ebben a sötét éjszakában jobban érzem magamat, itt nem háborgat senki gondolataimban.

— És állandóan így tesz? ... Mivel foglalkozik itt falun? ...

— Tanulok ...

— Tanul ... még mindig? ... Hisz maga élhetne a világban, maga szép ...

Akart még valamit mondani, de szavait nem fejezhette be. Magdában hirtelen valami nagy elhatározás érielődött volna meg. Alakja valószínűleg fönségben egyenesedett ki. A fiatal ember még a sötét éjszakában is szinte látta a két szénfekete szem csillogását. Aztán majdnem megdöbbenve hallgatta, amit Magda tapasztán, de annál indulatosabban beszélt.

— Persze: maga szép! ... Így gondolkoznak valamennyien ... Minek tanulunk? ... hogy legalább a tanulásban, tudásban találjunk megnyugvást, ha a férfiak megfélemlenek rólunk.

Magda úgy érezte, hogy talán sokat is mondott, Gálosinak pedig úgy rémlett, hogy villámfény cikázott át szemelőtt. Aztán csendes, majdnem engesztelő hangon mondotta:

— Magda, maga igazságtalan velem szemben ... Hígyje el, én nem feledtem semmit, de azokkal, amiket maga fejtett ki előttem, elriasztott magától ... Nem mertem közeledni, nem mertem megszólítani ...

A leány hallgatott. Érezte, hogy a fiatal embernek igaza van, úgy érezte, hogy egymás után omolnak össze a felépített légvárok. Valami sajátságos gyengeség fogta el. Hagyta, mikor Gálosi megragadta mind a két kezét és igazi, tiszta boldogságot érzett, mikor a férfi odaszorította mellére és alig hallhatóan sugta:

— Magda, mi eddig félreértettük egymást: felejtünk el mindent ... légy te az én kis feleségem.

... Mikor a ház egészen elcsendesedett és Magda megint magára maradt a kis, fehér függönyös szobában, sok minden tarka kép vonult előtte. Az őszi verőfényben csillogó laboratórium ... a lobogó gázlámpák ... az egyetemen töltött órák ... a terrazon folytatott halk beszélgetés ... Gálosi ... és végül boldognak, nagyon boldognak érezte magát.

Aztán egyszerre eszébe jutott a csábító mosolygású Iza, aki oly szépen táncolja a boszont. Felébredt benne az örök nő, aki hizelegve sugta a fülébe:

— Te győztél ... te győztél ...

A következő pillanatban azonban elröppent belőle az ámbuszkeségnek utolsó paránya is és önelégült lemondással tette hozzá:

— Az enyém lett ... És mégis igaza volt neki. Ő volt az erősebb.

nek nagy munkájáért Pichler Sándor és Wessel Károly könyvtárosoknak köszönetet szavaztak.

Az elnök jelentette, hogy a kör Bódi Bódognak, a kör tb. elnökének édesatyja Mittelmann D. Ferenc elhunytá alkalmából részvétét fejezte ki.

Kálmán József indítványára megbizta a választmány az elnököt, hogy szerzen információt, mi módon kívánja az aradi kereskedelmi és iparkamara új ügyrendjében az alkalmazottaknak a kamarához való viszonyát szabályozni, és hogy hasson oda, hogy az alkalmazottak érdekei minél hathatósabban érvényesüljenek. Ezt Tedeschi Viktor elnök meg is ígérte.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Szombat: Lovodi árva, dráma. K. Hegyessy Mari vendégfelléptével. (Páros bérlet.)

Vasárnap: Délután: Nebántsvirág, operetta. Este: Roland mester, opera. (Páratlan bérlet.)

Hétfő: Újabb veszedelem, vígjáték. K. Hegyessy Mari és Paulay Erzsike vendégfelléptével. (Páros bérlet.)

Kedd: Újabb veszedelem, vígjáték. K. Hegyessy Mari és Paulay Erzsike vendégfelléptével. (Páratlan bérlet.)

* Kaméliás hölgy. Igazán sajnáljuk, hogy Hegyessy Mari asszony, aki az ország első színházának előkelő művésznője, nem ad alkalmat az aradi közönségnek arra, hogy művészetét olyan darabban élvezhesse, amely egy pillanattal se adjon alkalmat arra, hogy a hallgató figyelmé felszabadulhasson a leköltöttség alól, amely kizárja azt, hogy a gondolatunk eltérjen a színpadtól és az ott történőktől. A Kaméliás hölgy-be még egy Gauthier-szerepet kellene írni, hogy teljesen lefoglaljon a maga számára, Margit fájdalomát, az ő bukását a megtisztultságban annyiszor átértékeltük már, könyveztünk is rajta már annyiszor, hogy új érzést már nem tud kiváltani belőlünk. A szerepfelfogás egy másik szélsősége árán tudnánk csak figyelmes résztvevői lenni a végzetes sorsu nő kegyetlen sorsának, de hát ez a másik véglet nem létezik, eddig legalább ismeretlen a színpadokon így a Hegyessy Mari Gauthier Margitja is ugyan az a Gauthier Margit, akit már nagyon régóta ismerünk s akit fényes, elsőrangúnak ismerünk, de mindig ilyenek, ugyanennek ismertünk. Annyira túl van már színe az alakítás, hogy több festék már nem fér rá, minden új szín csak a harmóniát zavarná. Hát ezt a jó képet láttuk már hasonló jónak s inkább azt szeretnénk, ha Hegyessy asszony egy új váznon mutatná be a művészetét. Ha már értékes munkát kapunk, legyen ehhez képes érdemes a téma is, a melyért a munka volt. A színházban sok közönség volt, mindenki csodálattal nézte és hallgatta Hegyessy Mari művészetét s alattomosan az új képre gondolt. Meg lehet dicsérni a kép keretét is, melyet a mi színészeink szolgáltatnak. Békés és Könyves játszott nagyobb szerepet a darabban, az előbbi teljes szívvel játszott, Könyves azonban úgy látszik kedvetlen volt.

(a).

* Újabb veszedelem. Újabb veszedelem című francia társadalmi színmű hétfőn kerül bemutatásra az aradi színházban. Eseményszámba megy ez a premiér, mert a budapesti Nemzeti színház két művésznőjének fellépte teszi főbb érdekessé, K. Hegyessy Mari asszony és Paulay Erzsike. — Az előadást kedden megismétlik.

* Nebántsvirág. Vasárnap délutánra a Nebántsvirágot tüzték ki előadásra. Deniset ezután is Fóni Frida játsza, Lorio szerepében pedig Ligeti Vilmos lép fel.

* Roland mester. Zichy Géza gróf operáját felújítva újból műsorra tüzték s a kiváló dalmű vasárnap este kerül színre, ugyanazokkal a szereplőkkel, mint az első előadáson. Ezúttal a cirkuszjelenetben új számokat mutatnak be.

Rossina Piccardi szabadon idomított arab telivér lovát vezeteli elő, ezt nyomon követi The Bartsch komikus akrobaták fellépte, akik „Oszkár” nevű csodakutyájukkal végeztenek produkciókat.

* Arkosi Vilmos balesete. Arkosi Vilmost, a szegedi színház kitűnő művészt, ki a múlt években még az aradi színtársulat tagja volt, a „Józsi” főpróbáján tegnap baleset érte. A művész egy óráig sváb parasztot játszott a darabban, akinek a pincébe kell menni. Arkosi a lépcsőn, amely a nyitott sülyesztőből a mélyem a színpad alatt levő pincébe vezet, megcsuszott és alábukott a mélysgbe. Es-méletlenül feküdt ott és úgy viték be a főpénztári irodába. Közel egy óra idő telt bele, amíg végre orvos jött. Csak órák múltán nyerte vissza a művész eszméletét és hazaszállították a lakására. Az orvosok a től félnék, hogy valamelyes belső sérülése van és régi szívbaja kujul. A szerencsétlenség folytán a főpróba abban maradt és Arkosi közelebb játszandó szerepeit mások vették át.

* A délutáni előadások eltörlése. Budapest fővárosi színházi bizottsága tegnapi ülésén határozatképp kimondotta, hogy a délutáni előadásokat a színházakban nem szabad tovább tölteni. E nem várt határozatot a bizottság azzal okolta meg, hogy az igazgatóságok, a szabályrendelet intézkedései ellenére, úgy a délutáni, mint az esti előadásokon ugyanazt a műszaki személynél alkalmazták. Az így eléigazott műszaki személynél — így szól a bizottság véleménye — nem képes veszély esetén a kellő lelki és testi energiát kifejteni. A tanács ma foglalkozott a színházi bizottság e nagyjelentőségű határozatával s kimondotta, hogy javasolni fogja a közgyűlésnek, hogy a délutáni előadásokat az összes színházakban szüntesse be s hogy a határozat ellen csak birtokon kívüli szabad felelőbezzni.

Az elutasított vízvezeték.

(A csatornázási-bizottság ülése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 22.

Az aradi vízvezetési társulat ellen szinte szokatlanul éles hangon nyilatkozott meg az általános elégedetlenség a város csatornázási bizottságának mai ülésén. Keményen hangoztatták a bizottság tagjai, hogy mily égető szükség van a vízvezeték társasággal szemben a legerélyesebb intézkedésre, és hogy mennyire kívánatos volna, ha a város saját kezelésébe venné át a vízvezetékét. A panaszok egész halmazát sorolták föl: a vállalat számadásai egyenesen úgy vannak készítve, hogy azok alapján a város minél súlyosabb terhek mellett legyen kénytelen az üzemberendezést megváltani. Emellett a víz sokszor zavaros, egészségtelen; a vízmérő-órák rosszul működnek és még ezer ilyen apró panasz merült fel az ülésen. Ifj. Neuman Adolf, a bizottság egyik leghiggadtabb tagja így kiáltott fel:

— Ez egyenesen disznóság!

(A vállalattal szem tárgyalnak.)

Az ülést délután négy órakor nyitotta meg Intitöris Kálmán polgármester. Varjassy Lajos, a bizottság előadója, előadja, hogy a vízvezeték-társulat arra való tekintettel, miszerint a Weitzer János-féle waggongyár, melynek 2000 munkása van, továbbá az Ujtelepen fekvő közintézetek, a lelenház, a felállítandó tüzerlak-tanya vízhiányt szenvednek, azt kéri, hogy az Ujtelepre a csatornahálózatot kiterjesztesse. Ez a kérelem kiadott a mérnöki hivatalnak, amely számadásai alapján kijelentette, hogy az új tartály felállítása 174,255 koronába kerülne. A kérelemmel a város törvényhatósága is foglalkozott, azonban az kijelentette, hogy amíg a társulat a vízárakat le nem szállítja, addig a

kérelmet elvben sem tárgyalja. Ez a határozat felelőbbesés folytán felkerült a miniszteriumhoz, ahonnan csakhamar leirat érkezett, amelyben a miniszter felhívta a törvényhatóság figyelmét arra, hogy az indobáz és a többi épületek lakóira legyen figyelemmel. A társulat engedett is a vízárakból öt százalékot, amit megtenni köteles volt. A közgyűlés legutóbb véleményes jelentésre hívta fel a csatornázási bizottságot. A vízvezeték vállalat kérelme abban kulminál, hogy engedje meg a város a csatornák kiterjesztését, minek ellenében vagy részesedést ad a városnak a jövedelemből, vagy aránylagosan, a vízfogyasztás növekedéséhez mérten leszállítja a vízárakat, vagy esetleg a szerződési pontok mellőzésével tesz ajánlatot a városnak adandó előnyökről.

A tárgyhoz Domenkos Lajos szól először. Kérdi, hogy miért nem adott a vállalat áriszállítást már régebben? Nem a szerződés értelmében köteles áriszállítást kell követelni, hanem azontul is. Arról nem beszél a vállalat, hogy nagyon sokszor olyan zavaros a víz, hogy csak félóra alatti eresztés után lehet használni és ezt a félóra alatt elfolyó vízmennyiséget is meg kell fizetni a fogyasztónak, mert a mérőóra jelzi a vízfogyasztást. Ez minden, csak nem tisztességes eljárás. Helyezzék a rossz szűrőt használaton kívül és adják felelőben a vizet. Amíg erre nézve nem nyilatkozik a vállalat, addig ne tárgyalják a kérelmet. Ilyen irányú indítványt terjeszt elő.

Hegedüs László kifejti, hogy a vállalat kérvényében valótlanságok vannak. Például az, hogy a vállalat évente 9000 koronát ráfizet az üzemre. Hát ez nevetséges. Újabb koncessziókat nem kell adni a vízműnek, hanem elő kell készíteni a megváltást, amire nézve csak sötétben tapogatózunk. Nem tudjuk, hogy mennyibe került a leltár; erre adatokat kell szereznünk. Két év választ el a megváltás időpontjától, addig az Ujtelep lakossága még nélkülözheti a csatornahálózatot, ha 12 évig tudta nélkülözni. Ha pedig nem tudja, akkor helyezzenek el ott ideiglenes betoncsatornákat. Az új csatornahálózat terve alul kilátszik a lóláb: a vállalat azt akarja, hogy két év múlva minél nehezebbé tegye az üzem átvételét a városnak. Egyebekben ő sem kívánja a kérelmet tárgyalni.

(A vízvezeték megváltása.)

Virágh Lajos, Steiner Jakab, ifj. Neuman Adolf és Tedeschi Viktor felszólalása után, amelyekben pártolták Hegedüsnek a megváltási ár iránt való tájékoztatás kérdésében fölvetett tervét.

Varjassy Lajos helyettes polgármester kifejti, hogy neki is az a véleménye, miszerint a beadvány nem vehető számba. Javasolni kell a közgyűlésnek, hogy ne vegye tárgyalás alá, hanem küldjön ki egy bizottságot, vagy szakértőt, aki megállapítja a vízmű értékét, hogy a megváltásra előkészülhessünk.

Neuman Adolf hangsúlyozza, hogy a vállalat számadásait a város ellenőrzési jogánál fogva tartsa szemmel, nehogy például az „új beruházások” tétele alatt visszaélések történjenek a város kárára.

Steiner Jakab indítványozza, hogy ezzel a felülvizsgálással Tedeschi Viktort bízzák meg. Varjassy Lajos ezt a tanács, illetve az ezáltal kiküldendő bizottság körébe utalandónak tartja ezt.

Virágh Lajos főmérnök a számadások jellemzésére felhívja, hogy a vállalat az egész leltár hét évi értékcsökkenése fejében csak ezer koronát számít. Ifj. Neuman Adolf felkiált:

— Ez egyenesen disznóság!

Hegedüs László indítványozza, hogy az ügy fontosságára való tekintettel a kiküldendő felügyelő szakbizottság *állandó permanenciákban legyen* és havonként egyszer ülést tartson. (Zajos helyeslés.)

Institóris Kálmán polgármester kijelenti, hogy ép ma érkezett egy miniszteri rendelet, amely szerint a fogyasztóknak joguk van követelni, hogy a *vizmérőket* hitelesítsék. Ne menjünk bele a kérdés tárgyalásába, mert ezzel a vállalat csak részt akar venni a szerződésben. Ezenben a társulat ellenőrzésére küldjenek ki könyvelési és technikai szakemberekből álló szakbizottságot. Felteszi szavazásra a kérdéseket.

A bizottság egyhangulag elhatározta, hogy az Újtelepre nem terjeszti ki a csatornázást, a *kérvény tárgyalásába nem bocsátkozik*, ellenben a vízvezeték *reális értékének* megállapítására állandó permanenciában levő bizottságot küld ki: A bizottság tagjai *Varjassy Lajos tanácsnok* vezetése alatt *Bund Henrik*, *Hegedüs László*, *Neszera Ádám*, *ifj. Neuman Adolf*, *Korbuly József*, *Révész Adolf*, *Ring Géza*, *Tedeschi Viktor* és *Virágh Lajos* lettek.

(A piszkos víz.)

Steiner Jakab és *Tolnay János dr.* utólagos felszólalása után *Virágh Lajos*, mint a vízellenőrzési szakbizottság tagja előterjeszti jelentését. Eszerint a csöveket megvizsgálták és úgy találták, hogy sok helyütt *piszkos szürke, vörös, sőt a szó szoros értelmében fekete* vizet kaptak az utcai vezetékek mosása alkalmával. Ellenőrzés alá kellene venni, hogy szűrik-e a vizet?

Tedeschi Viktor kérde, hogy ezek után milyen lehet a házi csatornák vize? Abban a házban, ahol ő lakik, ha a vizet egy negyedóraig nem zavarják, *fekete piszok* ül le belőle az edény aljára. Indítványozza, hogy a *Virágh* jelentőét vigyék a közgyűlés elé.

Több apró felszólalás után elhatározta a bizottság, hogy megvizsgálja, miből áll a csövek lerakódása, és mivel lehetne azt meggátolni. Ezzel az ülés véget ért.

Jelen voltak: Az elnök, *Bakovics Antal*, *Domonkos Alajos*, *Gebhardt István*, *Hegedüs László*, *Institóris Kálmán*, *ifj. Neuman Adolf*, *Steiner Jakab*, *Tedeschi Viktor*, *Tolnay János dr.*, *Varjassy Lajos* és *Virágh Lajos*.

SPORT.

(—) Az aradi atlétikai klub ma szombaton délután fél 6 órakor a klub helyisében tartja közgyűlését.

Rejtélyes halál.

(Gyanuba fogott férj.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 22.

Törzses ügyben szállottak ma az aradi királyi törvényszék és ügyészség kiküldöttjei *Világosra*, hogy egy asszony felboncolásával derítsék ki, vajon a törvény keze alá adjanak-e egy világosi lakost, vagy sem? Az előzményei a következők:

Olzvey Ludányiné, egy harmincöt éves asszony, ura halála után remégiben közös háztartásra lépett egy nálánál fiatalabb emberrel. Ezen az új frigyen azonban nem volt áldás; a vadházasság nevéhez híven nem volt békés és boldog, hanem nagyon is bővelkedett zajos jelenetekben. Az új férj sokszor megverte az asszonyt és a patvarkodásnak nem volt se vége, se hossza. Legutóbb a második férj úgy elverte *Ludányinét*, hogy ágyban fekvő beteg lett. Nem is kell felőbbet: egy hónapi betegsködés után meghalt.

Az asszony halála után felmerült a gyanu,

hogy a verés volt-e a halál oka, és hogy a második férj lelkét terheli-e az asszony elhunytja? Jelentést tettek az esetről az ügyészségnek, és jelentés folytán ma *Nyirő Géza*, az aradi királyi törvényszék vizsgálóbírája, *Lehrmann Viktor* királyi alügyész, *Aussterweil László dr.* törvényszéki orvos és *Boros Béla dr.* aradi járásorvos kiszálltak *Világoson*, hogy a boncolás megejtésével állapítsák meg a gyanu alapos vagy nem alapos voltát.

Még ma megejtették a boncolást, amely teljes világgossággal kiderítette, hogy *Lu dányiné* halálát *tüdővész* okozta és ennélfogva a halál bekövetkezése semmi féle okozati összefüggésben nem áll a veréssel.

A gyanubalagott férj ellen ennek alapján az eljárást beszüntették.

A határozatképtelen Ház.

(A háromszor felfüggesztett zárt ülés.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 22.

A képviselőház mai ülésén a zárt ülés alatt nevezetes dolgok történtek. A zárt ülést az elnöknek háromszor föl kellett függeszteni és mindannyiszor egyegy félóra szünetet tartani, mivel a képviselők nem voltak határozatképes számban a teremben.

A mentelmi bizottság javaslatának elfogadása után az elnök szünetet rendelt el. A zárt ülést, amelyet husz képviselő kért, *Ferczel* elnök hosszú ideig nem nyitotta meg, mivel a képviselők nem voltak elegenden a teremben, főképp a szabadelvű pártiak nem, akik elhatározták, hogy nem vesznek részt az obstrukció által minduntalan inscenált, ok nélkül való zárt üléseken.

Végre *Perczel* megnyitotta a zárt ülést.

Szederkényi Nándor bírálta az elnök tegnapi eljárását, konstatálva, hogy *Lengyel Zoltán*on tegnap durva erőszak történt.

Elnök kijelenti, hogy a mint mindig, tegnap is szigorúan a házszabályokhoz ragaszkodik. Ha erőszakot akarna, másképp cselekedne.

Ivánka Oszkár konstatálni kéri, hogy a képviselők nincsenek tanácskozássra képes számban jelen.

Ez megtörtént; miután kevesen vannak jelen, elnök a zárt ülést *felfüggeszti*.

Hosszabb szünet után az elnök újra megnyitja a zárt ülést.

Buzáth Ferenc a terrorizmusról és a mentelmi bizottság merényletéről dörgött.

Most *Zboray Miklós* kérte a tanácskozássra való képtelenség konstatálását.

Újra konstatálták, hogy kevesen vannak, s *megint felfüggesztették az ülést*.

Harmadszor is megnyitva az ülést, rögtön konstatálták a határozatképtelenséget, s immár *harmadszor is felfüggesztették az ülést*.

Sokan kíváncsian lesték, hogy mi lesz ebből. Végre a szabadelvű pártiak megkönyörültek ezen a vergődésen és bejöttek, a mire az elnök negyedszer is megnyitotta a kedélyes zárt ülést.

Okolicsányi László az elnök és a mentelmi bizottság erőszakosságát kritizálja, a mely — ugymond — csak fokozni fogja *Lengyel Zoltán* népszerűségét.

Gróf *Károlyi György*, az új képviselő közbeszól:

— Igen, a csizmadiák közt!

Bartha Miklós: Talán Nagy-károlyban csupa főhercegek szavaztak?

Okolicsányi után *Kaas Ivor* báró fakadt ki az elnökség és a mentelmi bizottság ellen.

Több felszólalás után a *nyílt ülésre* tértek át.

Lengyel Zoltán személyes kérdésben szólalt föl. *Károlyi György* közbeszólására reflektálva kijelenti, hogy a csizmadia ép oly becsületos és tisztességes polgára a hazának, mint bárki más.

Benedek János színtén személyes kérdésben szólalt föl. *Sághy Gyula* tegnapi beszédére válaszolva, a Kossuth-párt elleni támadásokat utasította vissza.

Elnök bemutatja *Makkfalvy Géza* képviselő megbízó levelét, a mire az ülés fél négy órakor véget ért.

TANÜGY.

(—) Az Aradi Tanítótestületek Segélyalapja, 1904. évi január hó 23. napján, délután fél 5 órakor, a polgári iskola rajztermében fogja megtartani évi rendes közgyűlését, melyre a tagok tisztelettel meghívotnak azon megjegyzéssel, hogy — miután e f. hó 16. ára hirdette közgyűlést — a tagok fele nem jelent meg — így az a 61. §. értelmében határozatképes nem volt — a most újból összehívott közgyűlés ugyancsak a 61. §. alapján, a megjelenő tagok számára való tekintet nélkül fog tartani. Arad 1904. január 22. *Szathmáry István* elnök

Az Országos Vásár.

(Nyilvános elszámolás és köszönet.)

Arad, január 22.

Az Országos Vásárt rendező jótékony egyesületek vezetői a következő nyilvános számolás és köszönetet teszik közzé:

Nyilvános számolás és köszönet.

A magyar szent korona országai *Vörös Kereszt* egyesületének aradi fiókjá, valamint a *Fehér Kereszt* gyermekvédő egyesület által közösen f. hó 9-én tartott „Országos Vásár” estély fényes erkölcsi és anyagi sikerrel végződött. Arad városnak emberbaráti eszméivel együtt közönsége estélyünk iránt oly nagymérvű érdeklődést tanúsított, hogy ez által az erkölcsi sikerhez fűzött reményünket nem csak hogy kielégítette, hanem azt messze föl is multa.

Az anyagi sikert azonban, mely 5568 korona tiszta jövedelemben nyilvánult, nem csupán a nagy közönség szives érdeklődése biztosította, hanem előmozdította első sorban azon körülmény, hogy mindenki, kinek közreműködését igénybe vettük a jótékony célra való tekintettel, erre készséggel vállalkozott s anyagi áldozatokat sem kimélve, estélyünk ezen fényes anyagi sikeréhez hozzájárult.

Kedves kötelességünket rójuk le, midőn e helyütt is megemlékezünk ezen dicséretes áldozatkésztségről és ezért e helyütt is köszönetünket fejezzük ki.

Köszönet illeti meg tehát első sorban *városunk hölgyeit*, kik lelkes buzgalommal s fáradhatatlan szorgalommal a rendezési, pénzüri és elárúsítói teendőket látták el, továbbá mindazon *urhölgyeket* és urakat, kik az *estély rendezése* és a *nyílt színpadon* való közreműködésük által a siker biztosítását oly nagy mérvben előmozdították, s végül a köszönet hangján kell megemlékeznünk az aradi *Uri banda* társaság tagjairól is, kik szíveségből s felkérésük folytán zeneszámaikkal gyönyörködtették a résztvevő közönséget.

Az anyagi siker elérésére s illetőleg azon nagy bevételek nem csupán a fentemlített közreműködők lelkes támogatásának, hanem azon áldozatkész előkészítéseknek is köszönhető, melyek városunk *iparos és kereskedő* urai oly módon fejezték ki, hogy az általuk teljesített munkálatok végzésére díjlanul vállalkoztak, s ezzel kiadásainkat tetemesen csökkentették.

Ily irányú tevékenységet fejtettek ki: *Walder Gyula*, *Czeiler István* festő, *Glück József*, *Lengyel Lőrincz*, *Czeiler István* asztalos, *Sebessy Ferencz*, *Krispin József*, *Gebhardt István*, *Kohn József*, *Löwy Ignác*, *Zilahy Gyula*, *Bleyer Mór*, *ifj. Kristyórány János*, a villamosági részvénytársulat, *Porter Vilmos*, a *Gyulai*...

Schwartz Zsigmond, Scherhág H. és Keller Gyula urak.

Mind ezek fogadják a két egyesület nevében ez uton is forró köszönetüket.

Arad, 1904. évi január hó 22 én.

Urbán Ivánné, Gróf Bréda Viktorné,
elnök. elnök.

A Fehér és Vörös kereszt egyesületek által rendezett Országos vásár jövedelmének gyarapításához Wadowszky Gusztávné közvetítésével hozzájárultak: Aradi első takarékpénztár, Arad megyei takarékpénztár, Arad-csanádi takarékpénztár, „Viktória” takarékpénztár 100—100 kor., özv. Nikodém Jánosné 30 kor., Bing Vilmos, N. N., Wadowszky Gusztáv 20—20 kor., Vaejassy Arpad tanfelügyelő, Sarlott Domonkos főkapitány, Babó Iván bíró, Spitzer Ignác, kis zsebnaptárak eladásából 10—10 kor. Összesen 540 kor.

Ezen adományokon kívül felülfizettek még: Bohus Zsigmond báró 60 kor., Vásárhelyi Béla, özv. Andronyi Károlyné, Neuman Samu, Kovács Endre, Guzzjahr Mihályné, Deutsch Bernát 50—50 kor., Kintzig Ferenoné, Arad csanádi vasut 40—40 kor., Rétfalvy Gyuláné, végvári Neuman Adolf, Bohus István báró, Fábian László, Vásárhelyi Janka, báró Bánhidly Sándorné, Szabó Albert, Deutsch Fülöp, Schor Lajosné 20—20 kor., Robi sek Agoston dr., Keresztes Gyula dr., Purgly Lajosné, Domonkos Lajos, Rosenbergs Miksa dr., özv. Takácsy Sándorné, özv. Lubinszky E. né, ifj. Klein Mór, Glück Dezső és neje, Lázár Gyula, Herman Gyuláné, Hegedüs Lászlóné 10—10 kor., Urbán Iván, Kell Lipót dr., Léhmann Vince, özv. Ortutay Gyuláné, végvári Neuman Károly 9—9 korona, végvári Neuman Dániel, Vollerits főhadnagy 8—8 korona, Bohus Lajos báró, N. N. 6—6 korona, Walterné, Holländer Samu, Parecz György dr., Assael Józsefné 5—5 korona, Abaffy Emilné, Trutia Péterné, Vojtek Alajos, Kienkhardt főmérnök, Szuchyné, Hecht Arnold dr. 4—4 kor., Herczig Sándor, Stern N., Molegovszky Károly, Kneffel Béla 3—3 kor., Kintzig János, Szonthagh Ilonka, Nagy Sándor dr., John I., Blau Lipót, Bachelt őrnagy 2—2 kor.

Mind ezen jótékony adakozók fogadják ezton is forró köszönetünk nyilvánítását. Urbán Ivánné, gróf Bréda Viktorné elnökök.

A párbajok napja.

(Az államtitkár állérje. — Képviselő és újságtörő.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 22.

Két párbaj lefolyását várták nagy izgalommal ma délelőtt a fővárosban. Mindakettő meg lehetős sulyos feltételek mellett folyt le, s a benne szereplő személyek révén keltett nagyobb érdeklődést.

Az első állérnak az előzményei ezek: Jekelfalussy Zoltán pénzügyminiszteri titkár, Jekelfalussy altábornagy fiát nemrég tagának jelölték a Park-Klub választmány alá. A jelölt tábla napokon keresztül künn lógott a klub foyerjében, hogy akinek kifogása van a jelölés ellen, az írja alá a nevét. Tegnapelőtt Gromon Dezső honvédelmi miniszter: államtitkár künn reggelizett a Park-Klubban. Néhány bizalmas barátjával a politikáról beszélgettek, a mikor Gromon egyszerre odafordult egyik mellette ülő mágnáshoz:

— Te, igaz, hogy a fiatal Jekelfalussyt be akarják tenni a választmányba?

A mágnás csodálkozott azon a kérdésen és azt felelte, hogy igaz.

— Nos hát az lehetetlenség — mondta Gromon — nekem az ellen az ur ellen kifogásaim vannak!

Ezt a kijelentést természetesen igen nagy izgalom követte, a klub összes jelenlevői ostromolni kezdték az államtitkárt, a ki nem volt hajlandó többet mondani, csak hogy a fiatal Jekelfalussy nem lehet benn a Park Klub választmányában. Ez hétfőn reggel történt. Etére már Jekelfalussy, Lánchid utca 6. számú lakására eljött néhány barátja, akik értesítették Gromon kijelentéséről. Jekelfalussy igen meg-

lepődött és keddén reggelre már el is küldte a segédeit Gromonhoz. A párbaj azonban nem történhetett meg azonnal. Gromon belső titkos tanácsos s így csak királyi engedéllyel párbajozhatik. Táviratozott is azonnal a királynak s csütörtökre megérkezett a királyi engedély. A segédek eökeután összeültek, hogy megállapítsák a párbajt, amelynek következők lettek a feltételei: végkimerülésig, bandázs nélkül, szúrás megengedve.

A párbaj ma délelőtti tíz órákor ment végbe a Fodor-féle vivóteremben.

Gromon Dezső, segédei voltak: Perczel Dezső és gróf Keglevich István, az orvosa dr. Kosztka Emil honvéd törzsorvos. Jekelfalussy István segédei Ivánka Oszkár és báró Jeszenszky Sándor, az orvosa Farkas László dr. Az első összecsapásnál Jekelfalussy a fején, a második összecsapásnál pedig a vállán kapott lapos vágást. A harmadik összecsapás igen heves volt. Gromon támadott és egy erős vágással kiütötte a kardot Jekelfalussy kezéből. Eközben azonban Gromon a jobb mutató és középső ujja között szurt sebet kapott, amire a segédek a párbajt beszüntették. A felek nem békültek ki.

A másik párbajnak, a melyet Bede Job, a Pesti Hírnap politikai munkatársa és Teleki Sándor gróf országgyűlési képviselő vityak meg, ismertették az előzményeit. Ezt színtén a Fodor vivóteremben, délben fél egy órákor vityak meg.

Teleki gróf segédei Dániel Gábor és Komjáthy Béla orsz. képviselők, Bede Job segédei Zboray Miklós orsz. képviselő és dr. Légrady Imra, a Pesti Hírnap szerkesztője voltak. Az előbbi orvosa Kosztka Emil honvéd-törzsorvos, az utóbbi Kovács Aladár dr., a mentők igazgatója volt. A párbajt Dániel gróf vezette s feltételei bandázsos harc a végkimerülésig voltak. A felek háromszor csaptak össze igen hevesen s mindkét fél több lapos vágást kapott. Az utolsó összecsapásnál mindketten könnyebb sérült szenvedtek vállukon s Teleki gróf jobb keze f ján is könnyebben megsérült, mire a párbajt beszüntették. A felek kibékültek.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 23. Az aradi ifjuság egyrészenek hangversenyyel egybekötött táncestélye (Központi Szálló.) — Tiszti kaszinó-estély a várban. — A pécskai izraelita jótékony négyzet műkedvelői előadással egybekötött táncvigalma (Heller-szálló.) — Az aradi mérnök- és építész-egylet férfi-estélye (Kass-vendéglő.)
Január 24. A battonyai dal-örda és a battonyai tűzoltó-egylet táncmulatsága (Kaszinó.)
Január 30. Az aradi waggongyári önkéntes tűzoltókar táncestélye (Központi Szálló.) — A magyar szent korona országos vöröskereszt-egylete sóborsini fiókjának táncestélye (Arany Szarvas.) — Az aradi csizmakészítő iparosok táncvigalma (Ipartestület.) — A pankotai önkéntes tűzoltókar táncvigalma (Fehér Kereszt.)
Február 1. Tanítók bálja (Polgári fiúiskola.) — A radnai kaszinó táncmulatsága.
Február 2. Az aradi posta- és távirtda tisztviselők táncvigalma (Központi Szálló.)
Február 6. Az aradi 33-ik gyalogezred tisztikarának táncmulatsága (Központi Szálló.) — Az aradi cipészek szakcsoportjának táncvigalma (Ipartestület.) — Az egyesült új arad-zsigmondházi önkéntes tűzoltó-egylet táncvigalma (Uradaimi sórcsarnok.) — Az aradi kereskedő ifjuság kedélyes estélye (Vass-szálló.)
Február 7. Az aradi borbély és fodrász ifjuság táncvigalma (Központi Szálló.)
Február 13. A szegény tanulókat segélyező egyesület bálja (Fehér Kereszt.)
Február 16. Grinziger-estély a tisztli kaszinóban.

(=) Kossuth-ünnep a Központban. Holnap, szombaton este lesz a Kossuth szobor alap javára a Kossuth-asztaltársaság és az aradi hivatalnoki kar egy része által rendezendő mulatság, amely az előjelekből ítélve igen sikerültnék ígérkezik. Az estélyen, amely nyolc órákor kezdődik, a hangverseny műsora a következő:
1 Nyitány. Kossuth induló. Előadja az ifjusági műkedvelő zenekar.
2 A szerelmes zongoramester. Zenekiséret mel-

lett előadja Szalay Rezső. Kiséri Orbán Arpad, az aradi Nemzeti Színház karmestere.

3. Gaál Rapszódiaja. Zongorán előadja Frank Ilonka urhölgy.

4. Alkalmi óda. Irta Kaszab Géza, szavalja Szikszai Antal ref. kántor.

5. Madárdal. Eneklı Szalay Aranka urhölgy, zongorán kiséri Orbán Arpad, az Aradi Nemzeti Színház karmestere.

6. Unnapi beszéd. Elmondja Nagy Sándor dr., a Kossuth szobor bizottság társelnöke.

7. Zene egyveleg: Kossuth dalok. Előadja a műkedvelő zenekar.

A mű-or tánc követi. A Kossuth asztaltársaság ezton hívja fel tagjait, hogy az estélyen minél nagyobb számban jelenjenek meg. Gyülekezési hely a Központi szálló étterme. Idő: este fél nyolc óra.

(=) A mérnök-egylet férfiestélye. Az aradi mérnök- és építész egylet holnap, szombaton 8 órákor a Kass-vendéglőben férfiestélyt rendez.

(=) Aradi urinók a színpadon. Az aradi polgári jótékony négyzet, amely az eiszegényedett polgárosszonyok felszegélyezését tűzte ki célul, s amely tavaly is kétszáz szegény asszonyt segített: február hó folyamán fényes estélyt rendez a színházban, hogy célját minél jobban szolgálhassa. Az estély nagyarányu előkészületei már folyamatban vannak; a színpadon aradi hölgyek lesznek a szereplők; a rendezőség nagy buzgóságot fejt ki az estékerek érdekében. A rendezőség élén Urbán Ivánné einöknő és dr. Avarffy Imréné aleinöknő végzik a szereplők összegyűjtésének nehéz munkáját, igaz jószívvel nem kimélve sem időt, sem fáradságot a jótékony cél érdekében.

A támadó politika.

(A kormány tervél.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 22.

Az obstrukció erőinek szaporodása, és a mód, a melylyel mind többet pocsékol a parlament idejéből, s különösen a képviselőházban legutóbb történt jelenetek, mindenkiben azt a hitet keltik, hogy fordulatnak kell történnie.

Ellenzéki és kormánypárti körökben az utóbbi időben sokat beszélnek arról, hogy Tisza István a legközelebbi napokban a passiv rezisztenciából a támadó politika terére lép a küzdő ellenzékkel szemben. Ezt megerősíti a bécsi Politisches Correspondenz egy budapesti távirata, amely szerint Tisza el van látva a meghatalmazással, hogy a legerősebb eszközökkel lépjen fel az ellenzékkel szemben, ha ezek használatával a helyzet szanálását reméli elérni. Ugyane jelentés szerint a többség lelkesedve fogja követni Tisza István gróftot ez akcióban.

Az ellenzéken ezt a jelentést kétkedéssel fogadják és különösen azt kifogásolják, hogy abban minden van, csak az nem: mi módon kezdi meg a miniszterelnök az offenziát? A Házat egyelőre nem oszlathatja fel a deleációk provizóriuma miatt. A delegáció ugyanis csak két hónapos indemnitást kapott, s ha február végéig újabb indemnitást nem kapna, a közös ügyekben is beállana az ex-lex, a mit a kormány el akar kerülni. A Ház feloszlatajáról tehát a „legközelebbi napokban” nem lehet szó. A házszabályok módosítására pedig az ellenzék semmi módon nem megy bele, és ez ellen — így mondják — az egész ellenzék a legnagyobb vehemenciával harcolni fog.

Tisza István tegnap ebédet adott s csak este fél tíz órákor érkezett a klubba. Egész sereg képviselő várt rá s Vancsó Gyula a többiek megbízásából kérte a miniszterelnököt, bánjon csinján a Len-

gyel-afférrel, nehogy Lengyel olcsón jusson a mártíromságához s az állapotok elmérgesedjenek.

A miniszterelnök így felelt:

— Én nem kerestem ezt az összeütközést, de ha az obstrukció mindenáron belénk akar kötni, a szabadelvű párt felveszi a keztyűt. Nem kell megvásárolt béke, különösen, ha a gyengeség árán kell azt megvásárolni. En kerültem mindig az összeütközést, de nem engedhetjük meg, hogy a Házat egyesek terrorizálják.

Ezt a nyilatkozatot is sokan a támadó politika előjelének tekintik.

Öngyilkos honvédszázados.

(A beteg feleség halottja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 22.

Egy nyugalmazott katona szomorú regénye ért véget ma Aradon egy pisztolylövéssel. A regény rövid: a katona imádta a feleségét, a ki tüdőbeteg volt. Hogy azután az orvosok tudták vele a felesége reménytelen állapotát, kétségbeesésében öngyilkos lett.

Sajkó István aradi nyugalmazott honvédszázados, ma délután három órákor szolgálati revolverével szíven lőtte magát, a Flórián-utca 6. c. számú házban levő lakásán. A golyó az ötödik és hatodik borda között hatolt be, és rögtön halált okozott.

Sajkó István, mint tényleges katona a Bo-rojenön táborozó honvédszázadosnál volt százados, azonban csúzt kapott, amely betegség akuttá válván, óriási fájdalmakat okozott neki; bicgett is. Ennek következtében nyugalmába helyezték, és ő Aradra jött nejével együtt. A negyvenes évek közepén járó ember a bálványozásig szerette nejét, aki néhai Téglássy Gábor nyugalmazott ezredorvos leánya. Nemrégiben az asszony súlyosan megbetegedett, úgy, hogy férje kénytelen volt egy budapesti szanatóriumba vinni. Azóta Sajkó állandóan levett, szomorú volt. A napokban azután meglátogatta Budapesten a nejét, de úgy látszik az asszony orvosai nagyon lesújtólag nyilatkozhattak a betegségről, mert Sajkón, mikor visszajött Aradra, valóságos buskomorság vett erőt.

Az utolsó napokban azután, úgy látszik, megérelődött benne az a gondolat, hogy meghal. Legalább erre vall az, hogy Sajkó, noha rendesen polgári ruhában járt, az utolsó pár napon fővette századosi egyenruháját, noha erre semmi oka sem volt. Talán egyenruhában akarta a végső órákat tölteni.

Ma délután levetkőzött, lefeküdt az ágyba, és szíven lőtte magát. Az öngyilkosságot a szolgálat vette észre, akit a százados, hogy eltávolíthassa, vizért, küldött és aki mikor vizsgálatért, ijedten látta, hogy a szolgálati revolver a földön hever, ura pedig a szokatlan idő dacára ágyban fekszik. Közelebb ment az ágyhoz és akkor vette észre, hogy a százados ingmelle csupa vér. A megrémült leány segítségért kiáltott, mire az összesereglett házbeliiek rögtön értesítették a rendőrséget az esetről. A rendőrség részéről Zuber Andor fogalmazó és Tisch Mór dr. tb. főorvos jelentek meg a helyszínen, azonban már csak a beállott halált konstatálhatták.

Az öngyilkos két levelet hagyott hátra. Az egyik Rozvány Pál mérnöknek, a százados régi jóbarátjának, a másik horvátországi rokonainak szól. A százados, akit mintegy öt éve nyugalmaztak, horvát ember volt, és csak törve beszélt a magyar nyelvet. A Rozvány mér-

nőknek szóló levélben megbizta barátját, hogy rendezzen neki rendes temetést, és ebben a levélben végrendelekzik is. Azonkívül egy cédulát is találtak az asztalán, a melyre írónnal magyar nyelven azt írta, hogy ne boncolják fel.

A gyászos véget ért embert holnap katonai díszszertartással temeteni. Najót, aki reménytelen tüdőbeteg, nem értesítették az esetről. Talán sikerül addig áztatni, amíg találkozhatik a férjével — az aurea borealis alatt.

Ujhelyi gyilkosa — örült?

(A kétféle szakértői vélemény.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 22.

Ujhelyi Lipót gyilkosának, Márk János megyese gyházi gazdának ügye főlőttébb érdekes fordulathoz jutott. A vizsgálati fogságban ülő gyilkos elmebeli állapotát megfigyelés alá vették, a melynek befejeztével az orvosszakértők véleménye megoszlott.

A vizsgálat befejeztével az ügyészség megtette a vádindítványt. Lehrmann Viktor kir. alügyész, az ügy referense gyilkosság büntette miatt emelt vádat Márk ellen.

Mielőtt a bíróság a vádhatározatot kimondta volna, a védő kérte Márk elmebeli állapotának megfigyelését, miután Márknak előbbi viselkedése s a vizsgálóbíró előtt tett zavaros vallomása azt a gyanút keltik, hogy Márk elmeállapota nincs egészen rendben.

A törvényszék el is rendelte Márk János megfigyelését, a melyet Parecz Gyula dr. és Auszterveil László dr. törvényszéki orvosok végeztek. Közel két hónapig tartott a megfigyelés, a melynek befejezésével mindkét orvosszakértő a napokban betérjesztette véleményét.

Az orvosszakértők véleménye eltért egymástól. Parecz Gyula dr. nézete szerint Márk Jánoson az üldözési mánia jelenségei tapasztalhatók, s nem tartja a vélemény kizártnak, hogy Márk ennek hatása alatt követte el a merényletet. Ezzel szemben Auszterveil László dr.-nak határozottan az a véleménye, hogy Márk teljesen épelméjű, s az elmebeli állapotának semmi fogyatkozása nincs.

A vitás kérdés valószínűleg az igazságügyi orvosi tanács döntése alá kerül.

Érdekes, hogy egy másik nevezetes aradi bűnügy hasonló kérdésénél szintén megoszlott az orvosszakértők nézete: az adóhivatali panamában, a mikor a fővádoltat, Bács Nándort megfigyelték. Az igazságügyi orvosi tanács akkor úgy döntött, hogy Bács épelméjű, s ennek alapján ítélték el.

HIREK.

Mittler Pál dr. temetése.

— A simándi gyászszertartás. —

Arad, január 22.

Az Aradmegyéből elszármazott nagy hírű bécsi orvos Mittler Pál dr. temetési szertartása úgy Bécsben, mint Simándon nagy részvét mellett ment végbe. A bécsi szertartásról a Nemer Freie Presse a következő tudósítást közli:

„Széles körben megnyilatkozott nagy részvét mellett ment ma reggel 9 órákor végbe az ismert és kedvelt gyakorló orvos, Mittler Pál dr. holttestének beszentelése Elisabethstrasse 16. szám alatti lakásán. Az orvosi testületnek, a

különböző egyleteknek, a közegészségügyi tanácsnak és a kormánynak küldöttsége, közöttük Reder és Chrobak udvari tanácsosok, dr. Svetlin kormánytanácsos, dr. Neumann udvari tanácsos, továbbá Elissen és Pollák gyárosok, Lindheim főkonzul és dr. Bachrach kormánytanácsos voltak jelen. dr. Mittler Pál, aki dr. Brestel és Haener volt miniszterek háziorvosa és legbizalmasabb barátja volt, s velük állandó levelezésben is állott, ezáltal azelőtt politikai körökben is ismert személyiség volt. Aktiv politikával azonban sohasem foglalkozott. Egészen hivatásának éit és a székvárosnak egyik legkeresettebb orvosa volt.”

Az elhunytak simándi temetése ma délután egy órákor volt, a hova Aradról külön motoros vitte ki a gyászolókat és a számos résztvevőt, kik között az aradi társadalomnak több tekintélyes tagja volt. A gyászszertartás meghatározott módon folyt le a simándi izraelita templomban, a hol a ravatal felállítva volt. A templomban Stern dr. ujszentannai rabbi a simándi izraelita hitközség nevében s utána Krausz Jónás aradi hitszónok tartott magasan szárnyaló gyászbeszédet, míg a nyitott sírnál Goldzicher Ignác dr. egyetemi tanár, az elhunytak sógora és Mittler Albert dr. a család nevében meghatározott szavakkal búcsuzott el a halottól.

A ravatalra és a temetésre a többek között a következők küldtek koszorút: Chorin Ferenc főrendiházi tag, Liebermann Leó egyetemi orvostanár, Málnai Mihály dr. tanár és családja, továbbá Bécsből: lovag Lindheim Alfréd, Románia főkonzula, Raditz-család, König Lőrinc, Mand Richard zeneszerző, Sárossy Capper udvari tanácsos, a bécsi orvostudori kamara, gyulafalvi dr. Gröde Albert nagyiparos, Langer Viktor és Ferenc nagyiparosok, Elissen és Schoss gyáros, dr. Hiller kormánytanácsos, a Neuman család, Baum család, Wellesz nagyiparos és még számosan.

Az elhunyt végrendelezésében is közismert jótékonyágának tanujelét adta, jelentékeny hagyományt hagyott a simándi izr. hitközségnek, továbbá felekezetre való tekintet nélkül Simánd és Szentmárton község szegényeinek, bőkezű-neemlékezett meg a cselédségről, sőt még Arad város szegényeiről sem feledkezett meg, mivel e városhoz ifjúkorának emlékei fűződtek.

— A hetvenöt éves svéd király. Stockholm-ból táviratozzák: A királyt hetvenöt éves születésnapja alkalmából sok száz táviratban, feliratban üdvözölték a bel- és külföldről. Gratuláltak a külföldi uralkodóházak, vezető államférfiak stb. Este 1300 énekesből álló férfikar üdvözölte a királyt énekével. Az ünnepségek udvari bállal végeztek, melyre 2000 meghívót bocsátottak ki.

— A Füredi-árváknak. Az Aradi Közlöny szerkesztőségéhez a Füredi-árvák részére ma a következő újabb adományok folytak be, melyeket köszönettel nyugtáztunk és mihamarabb rendeltetési helyére juttatunk:

Korona.

N. N. (Csucs) ... .. 5.—
Machi Ardeleanné (Gy.-Varsánd) ... 2.—
N. N. ... .. 2.—

Összesen: 9 kor. — fill.

Legutóbbi kimutatásunk: 88 kor. 40 fill.

Eddigi gyűjtésünk összege: 97 kor. 40 fill.

— Lujza hercegnőről. Berlinből táviratozzák: Dornblüth Ottó tanár Lujza koburgi hercegnőről a következő jelentést adta ki: A bécsi főudvarmesterei hivatali orvosszakértőnek véleménye alapján gondnokság alá vetett hercegnő, a kire nézve a szász királyi család által kikül-

dött szakértő bizottság is megállapította az elmebajt, *Lindenhofban* a legnagyobb szabadságot élvez. Gyakran látni őt Drazda utcán, a színházakat is gyakran látogatja. Lujza hercegnő az egész idő alatt egyetlen inkorrektuságot se követett el. Anyjának írt levelében nem panaszkodik és látogatókat is fogadhat.

— **Nyíregyházi vendégek Araden.** *Majerszky Béla*, Nyíregyháza város polgármestere, *Balla Jenő dr.* városi tanácsos és *Kovács Ernő dr.* közjegyző, a város több közintézményének tanulmányozására Aradra érkeztek.

— **A gyermekmenhely másodorsova.** A m. kir. belügyminiszter *Fodor Odón dr.* helybelli kiváló gyermekorvost az aradi m. kir. állami gyermekmenhely másod- és a telepek felügyelőorvosává nevezte ki.

— **Bomba a képviselőházban.** A mai képviselőházi ülés folyamán, — mint *budapesti* tudósítónk táviratozza, — *Perczel* elnök a következő tartalmú névtelen levelet kapta:

Elnök Ur! Isten áldja meg és siessen és intézkedjen! A pincében egy helyen körülbelül *három kiló dinamitot helyeztek el* úgy, hogy *egy órákor robbanjon fel.* Még idő van, a nagy szerencsétlenségön segíthet!

Perczel Dezső, noha a levél mindjárt eleinte a gyerekes csiny színében tűnt fel előtte, kötelességből két műszaki embert és két tűzoltót küldött ki a pince megvizsgálására. Ezek *Farkas János* főterembiztos vezetésével alaposan átvizsgálták a pincét, de a bombának híre-hamva se volt. A merénylet híre a folyosón is elterjedt, ahol tréfásan konstatálták, hogy az obstrukció lovagjaira igazán ráférne az ilyen kedveskedés.

— **A makói pénzügyigazgató áthelyezése.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: A pénzügyminisztérium még 1903. év elején kinevezte egri pénzügyigazgatóvá *Szabó Lajos* miniszteri titkárt, aki azonban nem lévén hajlandó a fővárost elhagyni, a mennyiben ezzel szakiralmi működéséről is jóformán le kellett volna mondania és mindzideig nem foglalta el állását. Most azután a miniszter *André Ferenc* makói pénzügyigazgatót nevezte ki ezen állásra.

— **Khuen nem megy Egyiptomba.** Prágából jelentik, hogy *Khuen-Hédervár* Károly gróf lemondott arról a tervéről, hogy Egyiptomba utazzék. A volt miniszterelnök fiával valószínűleg rövid utazásra Olaszországba megy.

— **Felhívás az állami tisztviselőkhöz.** Az állami tisztviselők országos egyesületének aradi körre felhívást bocsátott ki az aradi, aradmegyei és ujaradi állami tisztviselőkhöz, melyben arra kéri őket, hogy minél számosabban tömörüljenek össze a tisztviselők érdekeit szolgáló körbe. A kör céljai közül igen érdekesek azok, melyeket az alapszabályok 4 §-ának két utolsó pontja azok közül, nevezetesen: helyi célból minden közintézményről a kör tagjai javára előnyöket és kedvezményeket kieszközölni; termelők, iparosok és kereskedőknél a tagok részére a tömeges fogyasztás révén árkedvezményeket biztosítani. A körnek *nyugdíjazott államtisztviselők* is tagjai lehetnek.

— **A waggongyári munkások kerékpáradója.** *Német Mihály* és társai waggongyári munkások kérvényt intéztek a város tanácsához, hogy engedje el nekik a kerékpáradót. E kérésüket azzal indokolják, hogy náluk a kerékpár nem luxuscikk, hanem komoly szükséglet, mert messze lakván a gyártól, ezen járnak. A kivánság mindenestre méltányos, valamint észszerű dolog volna a szegényebb osztály érdekében a kerékpáradó teljes eltörlése, hiszen ugy sincs a városnak számbavehető jövedelme be. é.

— **Az Aradi Nemzeti Szövetség munkásképző intézménye vasárnap, január hó 24 én délután négy órákor két nyilvános szórakoztató és szakelőadást tart.** D. u. 4 órákor a Weitzer János-utcai iskolában: 1. Szakelőadás: Szabadságharcunk 1848—49 ben. Tartja: dr. *Türr Lajos* főgymn. tanár. 2. Monolog: Előadja *Sipos Jenő* D. u. 4 órákor az Erzsébet-utcai leányiskolában: 1. Szavaltat. Előadja *Farkas Ferenc*. 2. Szakelőadás: A magyar nőkről és a lakodalmakról. Tartja: *Kovács Vince* polg. iskolai tanár. 3. Monolog: Előadja *Kovács Géza*. A belépés mindkét előadásra díjtalan. Ezen előadásokra Aradváros hazafias iparoságát és munkásait ezennel meghívja a Munkásképző Intézmény Elnöksége.

— **Harmadfél millió fizetésképtelenség.** Bécsből jelentik: A lapok híre szerint a *J. Minniberger und Sohn* wolinai és lisowitzi nagy bórnyártó cég fizetésképtelenséget jelentett be mintegy *2 és fél millió* passzívával. Az egyezkedést megkísérelték.

— **Az anyakönyvezetők köréből.** A belügyminisztérium vezetésével megbízott m. kir. minisztere-nők Arad vármegyében a *mikalakai* anyakönyvi kerületbe *Szabó György* népiskolai tanítót, a születési és halotti anyakönyvek vezetésére szocietáló hatáskörrel, anyakönyvvezetői helyettesé nevezte ki.

— **Egy fiatal uriaszony öngyilkossága.** Debreceni tudósítónk egy szép fiatal uriaszony öngyilkosságáról értesít. *Rickl Géza* földbírtokos gazdatisztjének, *Horváth János*nak felesége régóta súlyos ideg bajban szenved. Az éjjel kiosont a szobából és a kenyérvágó késsel előbb felmetszette balkeze csuklóján az ütőereket, majd a 15 cm. hosszú kést mellébe szurta. Férje később vette észre neje távollétét, keresésére indult és a konyhában nagy vértócsában fekve találta. Bejött a városba, orvost hívott, de az már későn érkezett, mert a fiatal asszony ki-szenvedett.

— **Orvosnők az orvosi kaszinóban.** A budapesti orvosi kaszinó tegnap esti közgyűlésén döntött a felett, hogy lehetnek-e nők tagjai a kaszinónak. Az eset érdeklődést keltett már hetek óta, ugyanis egy orvosnő felvételre jelentkezett az orvosi kaszinóba. Az alapszabályok az orvosnők felvételéről nem intézkedtek, s így azok módosítása véget rendkívüli közgyűlés egybehívása vált szükségessé.

A közgyűlést nagy érdeklődés mellett nyitotta meg *Schulhof Jakab dr.* főorvos. Tártyalagosan ismertette az eset geográfiai, amelynek személyi része tulajdonképpen tárgyatlan ugyan, mert az orvosnő *visszavonta a felvétel iránti kérelmét, de elvi döntés* válik szükségessé az orvosnők felvétele dolgában. A választmány ugyanis 18 szavazattal 14 ellenében *ajánlja* a közgyűlésnek a nők felvételét.

Schwartz Arthur dr. egyetemi magántanár többek nevében elindítványt nyújtott be, s fel is szövegezte, hogy indítványt megokolja. Kijelenti, hogy az orvoskisasszonyok felvételének kérdése nincs összefüggésben a múlt század nagy vívmányával, amely oly szerencsés és igazságos megoldást nyert, mert itt csak arról van szó, bevétellessenek-e a kisasszonyok *egy a szabad férfitoronstól áthatott atmoszférába.* Nem a nők ellen szavazunk — mondja — hanem megtiszteljük őket és az ő érdekében cselekszünk, ha a felvétel ellen szavazunk.

Liebmann Mór dr. egyetemi magántanár, ugy fogja föl az ügyet, hogy a tagok a szavazatukkal dokumentálni fogják, hogy a kaszinó a modern korszak lemmel lépést tart-e? *Stern Samu dr.* egyetemi m. tanár nem fogadja el *Schwartz* tanár indítványát amely — szerint — vél a kollegialitás ellen.

Gószár Ferenc dr. fejezte be a vitát, aki a külföldre hivatkozik s kívánja, mondják ki, hogy nő nem való férfiak klubjába. Arra hívja föl a közgyűlést, hogy mutassák meg a nők a helyét: a családot.

Az elnök nevszerűen szavazás alá bocsátotta a kérdést, amelynek eredménye az lett, hogy a közgyűlés 72 szavazattal 56 ellenében az orvosnők felvételét nem tartja megengedhetőnek. A közgyűlés esti kilenc órákor ért véget,

s a közgyűlés tagjai, dacára a nagyarányu vitának megnyugvással fogadták a többség döntését.

— **Visszatartott katonák öngyilkossága.** Nyíráról táviratozzák, hogy az ott táborozó 14-ik huszárezred *Szriba* nevű szakaszvezetője és *Turi* nevű közlegénye, mivel a három éven túl is visszatartották őket, ma szolgálati fegyverükkel öngyilkosságot követtek el. *Turi* meghalt, *Skriba* súlyosan megsebesült, de esetleg még felépül.

— **Váltóhamisító díjnok.** *Böhm Artur* temesvári díjnok az egyik gyárvárosi takarékpénztárban tegnap lezámitolás végett benyújtott egy 200 koronáról szóló váltót. A takarékpénztár intézősége a váltón levő egyik aláírást gyanusnak találta és erre a körülményre nyomonban fel is hívta a rendőrség figyelmét. A rendőrség megindította azonnal a vizsgálatot és kintült, hogy a jelzett aláírás hamis. *Böhm* öt letartóztatják.

— **Nagy alarcos estély.** Szombaton, azaz 1904. jan. 23 án (a volt Porczán főle) Polgári kávéház összes helyiségeiben szabad bemenettel alarcos estély rendeztetik. Illits Lázár közreműködésével.

— **A legnagyobb cipőraktár Araden.** A Porter cég jelenleg az évi zárlaton dolgozik és leltárt készít. A cipőraktár leltározása már be van fejezve és kiderült, hogy a cég óriási cipőkészletet el rendelkezik és bizvást mondhatni, hogy *Porter*nél van a legnagyobb cipőraktár Araden. A külföldi áruházaknál, különösen a berlinieknél terjedt el az a szokás, hogy leltározás idején összes cikkekre nagyon jelentékeny árkedvezményt szabnak ki. Porter Vilmos, aki mindenben a külföld mintáját követi, szintén elhatározta, hogy mai naptól fogva a leltározott cipőket rendkívüli árkedvezményrel bocsátja áruba. Erről a közönség rövid uton meggyőződést szerezhet, ha Porter Vilmos Nagy Áruházát a Szabadság-téren meg látogatja, avagy írásbeli rendelést tesz. Különben helyben cipő választékokat is küld a cég bármely mennyiségben és bárhová kora reggeltől késő esteig. A Porter cég, mint ismeretes, a legfinomabb lábbeliket tartja raktáron, férfiak, hölgyek és gyermekek részére. Tíz korona bevásárlásnál minden vevő ingyen fényképet kap. Telefon 324

— **Nátha, köhögés, rekedtség, nyálkásodás és torokbeli ingerlés** kitünő hatásu a *Senega* melpasztilla. Kapható Kossuth gyógyszeriarában, Boros Benczúr 15. (Döglház.) Földes Kelemen Deák Ferenc-utca. Ara egy korona.

— **Szoba ilatok a legfinomabb minőségekben.** 1 üveg 70 fillér Vojtek és Weisz nál Araden.

A csongrádi mandátum.

(Eletésért megbüntetett korcsmárosok.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 22.

Az általános választások alkalmával a csongrádi kerületben *Baross János dr.* választották meg *Hegyi Antal* plébánossal szemben képviselőnek. Az azóta Amerikába menekült plébánosnak csupán 29 szavazattal volt kevesebb ellenfelénél s ennek alapján a kisebbségben maradt párt petícióval támadta meg *Baross dr.* mandátumát s a beadványban oly hathatós és fontos dolgokat tárt a Kuria elé, hogy az az új mandátumot megsemmisítette és erre képviselőházi ciklusra Csongrád követküldési jogát is felfüggesztette. A Kuria az életés és itatásion kívül a polgárok választási joga ellen elkövetett vétség miatt is volt kénytelen a mandátumot semmisnek nyilvánítani.

Ez indokolás folytán a királyi ügyészség is belé szót az igazságügyi minisztérium rendeltére, a dologba. *Fekete Lajos* mézváros, *Kuzanicski Dénes* korcsmáros, *Szlávik János* korcsmáros, *Hegedűs Antal* és maga a volt képviselő *Baross János dr.* ellen is emelt vádat a büntetőtörvénykönyv 186. szakasza alapján a polgárok képviselőválasztási joga ellen elkövetett cselekmény miatt.

A szegedi kir. törvényszék t. va y. junius-

ban hosszasan tárgyalta e ritka pert s Baross János dr. képviselőt azon alapon, hogy nem volt rábizonyítható az, hogy ő maga, vagy rendeletére más etetett és itatott, illetve tartotta a választók egyrészét a szavazástól, — *felmentette* az ellene emelt vád alól. Ell-nben *Fekete* Lajost, *Kazanicki* Dénest és *Szlávik* Jánost egyenkint a fentidézett szakasz alapján 100 korona fő- és 50 korona mellékbüntetésre, *Hege-düs* Antalt pedig 50 korona fő- és 20 korona mellékbüntetésre ítélte. A kir. ítélőtábla ez ítéletet egész terjedelmében *hagyta helyben*.

Az elítéltek semmisségi panaszát a kir. Kuria IV. büntetőtanácsa *Naményi* József bíró előadása alapján tanácsülésben elutasította s így e hosszan húzódó pör jogerőssé vált.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Rágalmazó bűvész. Az aradi törvényszék előtt nagyon ismeretes a *Stampfl* Gusztáv bűvész neve. Rejtendő hosszú beadványaitól, melyekben szenvedélytől elragadtatva rágalmazza legközelebbi rokonait, a bírák már formálisan félnek. Nemrégiben az aradi bíróság két napi fogháza ítélt *Stampfl* valami rágalmazás miatt. Ekkor az elítélt bűvész a királyhoz *kegyelmi kérvényt* adott be, melyben büntetése elengedéseért folyamodott. Ebben a kegyelmi kérvényben aztán, súlyos, de merőben alaptalan vádakkal illette egyik rokonát, a ki katonatiszt. A kabinetiroda a kérvényt áttette a honvédelmi miniszterhez, aki viszont az aradi törvényszéknek küldötte le a kérelemmel, hogy *Stampfl* Gusztáv ellen hivatalból indítsa meg rágalmazás címén az eljárást. Az aradi büntető járásbíró, mint elsőfoku hatóság *Stampfl* becsületsértésért *negyven korona* pénzbüntetésre ítélte. *Stampfl* ezt megfélembizte a törvényszékhez, melynek felelősségi tanácsa mai ülésén foglalkozott az ügygel. Érdekes, hogy a törvényszék *rágalmazást* látott fenforogni s így a büntetést súlyosbítania kellett volna. Mint-hogy azonban a minősítés ellen felelősség nem érkezett be, s a vádlott javára tévedett elsőfoku ítéletet a másodfoku bíróságnak feloldani nem áll jogában, azért a felelősségi tanács az első bíróság ítéletét helyben hagyta.

§ A ki megölette az apját. A nagyváradi esküdtbíró, a mint lapunknak táviratozzák, ma egy szörnyeteg asszony fejére mondott verdiktet, *Micskei Horváth* Miklósné fölbérelte 50 forintért kedvesét, *Komáromi* Istvánt, hogy az asszony apját, *Nagy* Istvánt, aki terhükre volt, ölje meg. *Komáromi* erre vállalkozott is és az öreget a pincében megfojtotta. A fő tárgyaláson a tettes cinikus elvetemültséggel mondta el, hogy mint gyilkolta meg az öreget. Az asszony is beismerő vallomásban volt. A vádhatóság képviselője *két általi halálra* kérte ítélni mindkettőjüket. A bíróság az esküdtek verdiktje alapján a férfit emberölés büntetése miatt *tizenöt évi fegyházra*, az asszonyt pedig *életfogytiglan tartó fegyház*büntetésre ítélte.

§ A football halottja. A múlt év május házában történt, hogy a *Törökös* sportegylet football versenyre kelt a budapesti atletikai klubbal a ferencvárosi torna klub football pályáján. Verseny közben a budapesti Athletikai Klub egyik versenyzője *Weinbeer* József ököllel úgy hasba ütötte a *Törökös* egylet egyik csatárját, *Dávid* Istvánt, hogy ez másnap meghalt. A szerencsétlenség ügyében lefolytatott vizsgálat után a budapesti kir. ügyészség nem vállalta el a vád képviselőt azzal a kijelentéssel, hogy a football versenyben való részvétel már magában véve is oly nagyfoku gondatlanság, hogy a bekövetkező esetleges szerencsétlenségért senkit sem lehet felelőssé ten-

ni. Az elhunyt *Dávid* István családjának jövedelmi képviselője dr. *Földes* Árpád ezen ügyészi határozat után átvette a pótmagánvádat s miután a törvényszék a kir. ítélőtábla által elrendelt pótvizsgálatot fogantatosította, az ügy ma került a vád tanács elé. A vád tanács dr. *Földes* Árpád vádjára *Weinbeer* Józsefet *vád alá helyezte gondatlanságból okozott emberölés vétsége* címén.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 22.

Hó és eső nem áztatja már a földet, de az időjárás továbbra is lanya, ködös.

Ha hirtelen fagy nem áll be, akkor gazdáink még remélik, hogy fagy előtt jó hótakarót kap a vetés, ami igen ajánlatos is volna.

A gabna árak javulását egyelőre hideg idő beálltával remélik gazdáink elérni.

Csekély behozatal, alig 800 mm. buza és 500 mm. tengeri, mit napi fogyasztóink vásároltak össze.

Mai gabona-árak: Az árak, 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, *korona* értékben:

Buza I-ső minőségű 7.20—7.30.

Buza közép 7.10—7.15

Tengeri 4.50—4.60.

Rozs névleges jegyzés 4.80—7.0.

Arpa névleges jegyzés 4.80—9.0.

Zab névleges jegyzés 4.90—5.00.

Irányszat változatlan.

— **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoran Verein a következő fizetésektelenségekről tesz jelentést: *Hey* Artur, *Temesvár*. — *Weisz* Lipót, *Pápa*. — *Bauer* Armin, *Komárom*. — *Racsány* Mihály, *Bács-Topolya*. — *Dudik* János *Budapest*. — *Studény* Károly, *Grosz* Meseritsch. — *Jakubec* János *Sollenau*.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 23.

Delitőzsde. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv gyöngye. Nyugodt irányszat mellett 12,000 métermázsza került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Időjárás ködös.

Estitőzsde. Berlin $\frac{3}{4}$, Páris 5 olcsóbb.

Zárulat 12 órakor:

Buza áprilisra	7.86—7.87
Buza októberre	7.66—7.67
Rozs áprilisra	6.60—6.61
Rozs októberre	—
Zab áprilisra	5.49—5.50
Zab októberre	—
Tengeri májusra	5.28—5.29
Tengeri októberre	—
Repce augusztusra	11.50—11.60

Zárulat 5 órakor:

Buza áprilisra	7.86—7.87
Buza októberre	7.66—7.67
Rozs áprilisra	6.60—6.61
Rozs októberre	—
Zab áprilisra	5.49—5.50
Zab októberre	—
Tengeri májusra	5.28—5.29
Tengeri októberre	—
Repce augusztusra	11.50—11.60

Zárulat 6 órakor:

Osztrák hitelrészvény	678.—
Magyar hitelrészvény	771.—
Lezártolóbank részvény	461.75
Rima-Murányi vasmű részvény	485.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	675.50
Közuti vasút	589.50
Városi villamos vasút részvény	331.—

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. Zs. Algyest. Orvosszövetségi sorsjegyei már elévültek. Tanító sorsjegye nem nyert. Az iparművészeti sorsjegyek húzása elhalasztatott.

Z. K. Arad. A tanító sorsjegyek húzása már megtörtént. Sorsjegyei nem nyertek.

Ingusz I. és fia tankönyv kiadványai.

Telefon 517.

Minden más kiadónál megjelent tankönyv raktáron van.

- Csik János 16 fali olvasó tábla.
" " Abc. ára kötve 50 fillér, 2-ik kiadás.
" " Olvasókönyv a népiskolák II. o. számára, ára 60 fill.
" " Olvasókönyv a népiskolák III. o. számára, Aradmegye földrajzával, ára 80 fill.
" " Olvasókönyv IV. osztály számára ára 1 korona.
" " Aradmegye földrajza, külön lenyomat a Csik-féle min. engedélyezett népisk. olvasóból. Két térkép és számos illusztrációval ellátva, ára keménykötésben 50 fill.

Értesítő könyvecske.

Kiadva az aradi tanítótestületek segélyalapja megbízásából, célszerű ujtásokkal. Ára kötve 12 fillér.

Aradmegye közeli térképe, készült Aradon Réthy L. és fia jóhírű lithografiai műintézetében, 6 színben vastag velin papíron, ára 20 fill.

Aradmegye térképvázlata, a térképrajzoltatás előfoglalma, ára jó rajzpapíron 06 fill.

Lajtényi Sándor féle térképvázlatok, IV. kiadás. Magyarország hegy és vízrajzi és politikai vázlata, ára laponként 12 fillér. — Európa, Ázsia, Afrika, Észak- és Dél-Amerika, Ausztrália és Osztr. Magy. Monarchia térképvázlat, ára laponként 06 fillér.

Gyűjteményes kiadás védőborítékban 1 kor. 30 fill.

Lajtényi-féle Herbarium, 3. kiadás, ára 1 kor. 50 fill.

Lajtényi-féle Herbarium román nyelven, ára 1 kor. 50 fill.

Dr. Hunyady József, a magyar helyesírás rendszere, az új miniszteri utasítás szerint, II. kiadás, ára 40 fill.

Sófaly-Pataky Kis Phonomimikai

Teljes kiadás sajtó alatt.

az olvasástani kezdete, ára kötve 24 fill. Ezen könyvecske főleg oly iskoláknak készült, ahol egy vagy más okból más abc-t kénytelen a tanító használni. Vezérvény hozzá díjtalan. — Teljes kiadás előkészületen.

Kovács Kázmér Szavalkönyv iskolai ünnepélyekre, kiegészítette és átdolgozta Maurer Mihály aradi tanító, ára 50 fill.

Kovács Kázmér 101 örökszép magyar népdal (szöveg), ára 40 fill.

Záray Odön földrajz a népiskolák IV. oszt. számára, 13. kiadás, második, a legújabb népszámlálás adatai szerint átdolgozott lenyomat, ára kötve 60 fill.

Kun-Fülöp Csath, Gazdasági ismétlő iskolai olvasókönyv. Ez az egyetlen könyv, mely az az évben megjelent ezen iskoláknak szóló tanterv szerint átdolgozott kiadásban jelent meg, 8. kiadás 25—40 ik ezer, ára kötve 1 korona. Készült az Aradi nyomda részvénytársaság nyomdájában.

12 ives nagy képes árjegyzékünk megjelent. Minden tanítónak kívánatra bérmentve ingyen megküldjük.

Kitűnő tisztelettel

Ingusz I. és fia,

könyvkereskedése.

NAPIREND.

Január 23. Szombat. Róm. kath. naptár: Boldogszszony eljegyzése. — Protestáns naptár: Boldogszszony eljegyzése. — Izraelita naptár: Sabbat, Boh. — Görög-kelleti naptár (Január 10.): N. Gergely. — A nap két 7 óra 24 perckor, nyugszik 4 óra 28 perckor.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekllyemúzeum helyisége mellett Mlésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Hideg, semmi vagy kevés csapadék.

Január 23. Az aradi tanítótestületek segélyalapjának közgyűlése délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor (Polgári fiúiskola). — Az aradi atletikai klub közgyűlése este 5 $\frac{1}{2}$ órakor.

Január 24. Az aradi kereskedelmi testület közgyűlése délelőtt 11 órakor (Kereskedelmi akadémiá). — A borosjenői takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délután 2 $\frac{1}{2}$ órakor. — Az arad-hegyvidéki turista-egyesület közgyűlése délelőtt 9 $\frac{1}{2}$ órakor (Millennium külön terem). — Az aradi vonós-négyes kamarazene-estéje délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor (Központi Szálló).

REGÉNY-CSARNOK.

Az Antikrisztus csodái.

— Regény. —

Irtá: Lagerlöf Zelma.

Az Aradi Közlöny-nek fordította:

Oholnoky Viktor.

[50]

(Folytatás.)

Donna Micaela csaknem három év óta szerette Gaetánót, anélkül, hogy arra gondolt volna, hogy valaha egymáséi lesznek, olyan különös volt az ő szerelmük. Micaelának elég volt, ha tudta, hogy Gaetánó szereti. Ha csak erre gondolt is, a biztosságnak s boldogságnak kellemes érzése lepte meg.

— Semmi baj, semmi baj, — szót magában akármilyen szerencsétlenség érte is, — Gaetánó szereti!

Mint ha az ifju mindig ott lett volna a közelében, bátorította s vigasztalta volna. Együtt élt vele minden tervében s gondolatában. Az élet lehellete volt Micaelára nézve.

Amint donna Micaela megtudta a címét, irt neki. Beismerte neki, hogy biztosan meg volt győződve, hogy ő, Gaetánó, a veszedelmébe rohan. Ő pedig, Micaela, annyira félt attól, amit Gaetánó véghez akar vinni, hogy nem volt bátorsága megmenteni.

Megírta azt is, hogy mennyire utálja Gaetánó tanait. Nem képmutatáskodott többé. Megírta neki, hogy ha kiszabadulna is, ő akkor sem lenne az övé.

Félt tőle. Olyan hatalma van Gaetánónak felette, írta, hogy egyesülne vele, ő is szociális tává s istentagadóvá lenne. Azért mindig egymástól távol kell élniök, hogy megmenthető legyen Gaetánó lelke.

De azért kérte, esedezett hozzá, hogy mindenek ellenére is csak szeresse őt tovább is. Nem szabad felhagynia a szeretettel! Az Isten szerelmére nem! Megbüntetheti őt, ahogy akarja, de a szeretetének nem szabad megszűnni.

Ne cselekedjék úgy, mint az ő apja. Igaz

hogy érthető volna, ha ő is bezárná előtte most már a szívét; de ne tegye. Legyen irgalmas.

Ha tudná, hogy mennyire szereti, ha tudná, hogy mennyire álmodozik róla!

S elmondta, neki, hogy nem kevesebb ő neki, mint maga az élet.

— Meghadjak, Gaetánó? — kérdezte.

— Nem elég, hogy ezek a meggyőződések és tanok elválasztanak bennünket? Nem elég, hogy téged a bőrömben vitték? Meg kell szünni a hozzám való szeretetnek is, mert nem egyformán gondolkozunk?

— Ab, Gaetánó, szeress engemet! Hisz nem leszek semmi haszna, nincs reményesség a szerelmedben, de szeress mégis, mert meghalok, ha nem szeretsz többé.

Alig küldte el donna Micaela ezt a levelet, mikor már elkezdett feleletre várni. Azt hitte heves, haragos feleletet fog kapni; de remélte, hogy mégis lesz benne tegább egytlen egy szó, amely megmutatja neki, hogy Gaetánó szereti.

De hetekig várt anélkül, hogy feleletet kapott volna Gaetánótól.

Nem segített a dolgán, hogy minden reggel ott kinn a folyosón várta a levelhordót s megszemlélte azzal, hogy kérdésére kénytelen volt azt felelni: nincs levél.

Egy nap maga ment el a postára s esdő szemekkel könyörgött, hogy adják oda neki a levelet, amelyet vár. Hsz itt kell már lenni neki, mondta. Talán rossz fiókba került-e? S szelid, esdeklő szemmel annyira megindították a postamsteri, hogy atk-reste te az egész halom el nem vitt levelet s minden fiókot kikutatott. Mind hiába.

Mg egy levelet irt Gaetánónak; arra sem jött felelet.

Ekkor hozzá kezdett szokni ahhoz a hithez, mely hihetetlennek tetszett előtte. Iparkodott arra a tudatra kényszeríteni magát, hogy Gaetánó nem szereti többé.

S mentül jobban erőt vett rajta ez a meggyőződés, annál kevesebbszer hagyta el a szóbáját. Bezárkozott, félt az emberektől, legjobb szeretett egyedül lenni.

Napról napra erőtlenebb lett. Megtörtén, meghajolva járt, még szép szeméi is mintha elvesztették volna fényüket s kifjezésüket.

Pár hét alatt annyira elgyengült, hogy nem tudott többé fenmaradni, egész nap a díványon kellett feküdni. Olyan baja volt, mely lassankint elemészette az egész életerejét. Látta, hogy közeledik feléje a halál s félt a meghalástól. De nem tehetett semmit. Egyetlen egy gyógyítószerre lett volna, de az nem jött...

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Január 21. —

Fehér Kereszt szálloda Sz. kora Dezső gyárigazgató Bécs. — Kovács Félix utazó Budapest. — Dr. Müller Izidor ügyvéd Bécs. — Müller Arnold maganzó Bécs. — Steinberger Samu utazó Bécs. Grünwald Arnold utazó Bécs. — Silberstein Zsigmond utazó Budapest. — Salmon Dezső utazó Bu-

dapest. — Dr. Málnai József tanár Budapest. — Gerba József jegyző Pankota. — Szandicz Mór utazó Budapest. — Deutsch Leo utazó Budapest. — Geró Lajos utazó Budapest. — Allerschauer József utazó Bécs. — Grosz Károly utazó Budapest. — Schwarz József utazó Budapest. — Markovits Sándor utazó Bécs. — Reif Emil utazó Budapest. — Schwarz Emil utazó Bécs. — Barabás Sándor utazó Budapest. — Almády Gyula utazó Budapest. — Steiner Zsigmond utazó Bécs. — Singer Géza utazó Budapest. — Presburger Mór utazó Bécs. — Pl. schek Adolf utazó Bécs.

Központi szálloda. Stuby Vilmos igazgató Ludvigsaupeu. — Steinbach Antal kereskedő Dombóvár. — Baghy Gyula földbirtokos Kenyel. — Beck Károly utazó Budapest. — Ifkovits Antal kereskedő O. Kanizsa. — Sternfeld Frigyes hadnagy Kolozsvár. — Szilágyi Károly igazgató Budapest. — Fülöp György hírlapíró Budapest. — Marosy Béla utazó Budapest. — Desseán Pál ügyvéd Németbogsán. — Eliás Vilmos utazó Budapest. — Hoynig Róbert utazó Bécs.

Vas szálloda. Lefkovic Mór utazó Budapest. — Kohn Mór utazó Bécs. — Dr. Dedinsky Kálmán ügyvéd Budapest. — Glück József kereskedő Budapest. — Zohr Mór utazó Budapest. — Szallay József utazó Budapest. — Boisis Adolf utazó Bécs. — Mayer Armin utazó Bécs. — Gros D. utazó Bécs. — Straus Zsigmond utazó Bécs. — Radó Lipót kereskedő Szatimá. — Brucker József utazó Budapest. — Deutsch Imre utazó Bécs. — Gyöngyösi József utazó Bécs. — Lani Albert utazó Bécs. — Mayerosak Aurél utazó Bécs. — Argyelán Kornél ügyvéd Kiszjenő. — Steinbach Emil utazó Bécs.

Nemzeti színház.

Bérlet 112. sz.

Páros.

Szombaton, 1904. évi január hó 23 án:

K.-HEGYESSY MARI mint vendég:

A lovodi árva.

Dráma 3 felvonásban, előjátékkal. Irtá: Birchpfeiffer Sarolta. Fordította: Szilgietti Ede.

SZEMÉLYEK:

Reed asszony Csígházi E.	Rochester	Mariházi M.
John, fia Miklósi M.	Clarisse	Szilassy J.
Wyttfield Henri Győre Alajos.	Stennworth	Juhai József.
Blackhorst Simon Jenő.	Clarens	Almásy Lola.
Eyre Jane Hegyesy M.	Harleigh Judit Bacséné.	
Bessie Gööz Aranka.	Sam, szolgálta	Juhász S.

Kezdete este 7 és fél órakor.

NYILTTÉR.*

Dr. HECHT

gáji kerületi orvos.

Lakik Pécskai-ut 18. sz.

Telefon 536. sz.

297

Rendel délután 2—3 óráig.

Telefon 242. sz.

Kerékpár és varrógép raktár!

Kalmár * *

* * József

villanyműszerész

ARAD, Salacz Gyula-utca 2. sz.

(Központi szállodával szemben.)

Varrógépek és kerékpárok

kedvező részletfizetések mellett kaphatók.

Készít telephon és villanycsengő berendezéseket.

Nagy szakszerű javító-műhely!

Kiadó!

Boros Béni-tér 22. számú házban

egy szép nagy

sarok üzlethelyiség

a hozzá tartozó lakással, valamint egy kisebb üzlethelyiség azonnal, egy első emeleti 3 szobából és mellékhelyiségeiből álló utcai lakás pedig f. évi május hó 1-től

jutányos áron kiadó.

Bővebbet:

292

Aradi Eiső Takarékpénztárnál.

Arad legnagyobb

óra és ékszerraktára.

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész

ARAD, TEMPLUM-UTCZA

Minorita-palota.

Alkalmi vétetek és eladások.

Legnagyobb választék és legolcsóbb bevásárlási forrás.

Ékszertárgyak,

tört arany és ezüstneműek készpénzért a legmagasabb árban megvétetnek vagy más új tárgyakra átcsereítetnek.

—Kéretik kísérletet tenni.—

APRÓ HIRDETESEK.

Woltzer János toll.

Woltzer
1892

Nikkelozott aczéltoll.

Kapható: **Ingvar L. és Fiaik.**
Telefon 82.

Reisender

der in Comitaten Arad, Csanád, Békés, Bihar, Hunyad, Torontál, Krassó-Szörény & deren Umgebung mit besseren Gemischtwarenhandlern verkehrt kann sich durch den Verkauf lukrativer Massenartikel (von der Specerei Branche) die im jedem Geschäfte gebraucht werden gute Provision verdienen! Keine Muster! Provision wird sofort ausbezahlt! Leicht verkauflich! Ständige Nebenbeschäftigung! — Offerten von nur solchen Herren sub „Fabriksvertretungen“ Budapest, Hauptpost Postterestant. 288

Egy 4 esetleg 5 szobás

lakás azonnal olcsón kiadó, Halász-utca 27. 135

+ Elzsirosodást +

ártalmatlanul eltávolít annélkül, hogy az életmódot változtatni kellene Thiele zsírmentesítő theája. Csomag 175 fillér, 4 csomagnál bérmentes (utánvételes) küldés. **Ludwig Thiele Droguist, Mannheim.** 3491

Czettel Fülöp

funér, lemez, görlecz, parkett és asztalos kellékek gyári raktára Arad, Hunyady-utca 2. sz. ajánlja a szakmába vágó anyagait a legjobb minőségben és versenyképes árak mellett. Kiváló tisztelettel **Wallfisch Károly**, a Czettel Fülöp cég ügyvezetője. 298

Egy utczai uri lakás,

mely 4 szoba, alkoven (parkett és gázvilágítással), konyha, cseléd-szoba, fürdőszoba, kamara és a megfelelő mellékhelyiségekből áll, február 1-től átadandó. Czim a kiadóhivatalban.

ALAPITTATOTT 1890.

Augenstein K. Alajos

házasságközvetítő intézete

Budapest. VII., Wesselényi-utca 54. szám.

Közvetít házasságokat biztos sikerrel 6 hét alatt. Eddig több ezer házasság sikerült. — Válaszhelyeg. 73

ALAPITTATOTT 1890.

Legjobb a SEBTAPASZ.

dr. Forti-féle

Még eddig semmiféle tapasz nem érte el ennek a jó hatását!

Forti László eredeti gyártmánya.

Rendkívül gyógy- és fájdalomcsillapító hatása mindennemű sebeknél, égéseknél, daganatoknál, stb. Azonnal csillapítja a fájdalmat, osztja a daganatot és rögtön gyógyítja a sebet, a nélkül, hogy vért kellene. A jól emulgyulladásnál biztos eredményt alkalmas alkalmakra 2 kor, kisebb 1 kor, és a legkisebb 70 fill. Kapható a gyártó, **Forti László** Budapest, II. ker. Iszola-utca 24. szám és a főraktárban Budapest, **Török József** gyógyszertárban, Király-utca 12. szám. **Poston minden** és a vidéken a nevezetesebb gyógyszertárakban. Az eredeti dr. Forti-féle sebtapasz külön csomagolásán, mely 1. l. helyével van lepecsételve, az itt látható védjegyet, sajátkezű aláírását a Budapesti kereskedelmi és iparkamara 6080/1899. számú végzésével megőrsítette.

A számtalan értéktelen és ártalmas utánszatok arra indítottak, miszerint az utánszók ellen a törvényes lépéseket megtegyem és ezek alapján a budapesti büntető bír. járásbíróság 1898. június 30-án kelt B. XI.2. számú végzésével a tapasz hamisítóját, Forti Györgyöt, a tapasz tovább készítésétől szigorúan eltiltotta és tiltotta. 3481

Raktár Aradon: G. Földes Kelemen, Hajós Árpád, és valamennyi gyógyszerárban.

Köhögést csillapít

a hirneves és kellemes ízű **Kaiser-féle mell-bonbon.**

2740 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány igazolja a biztos eredményt köhögés, rekedtség vagy katarus és elnyálkásodás ellen. Minden egyéb szert kérünk visszautasítani.

Csomagja 20 és 40 fillér.

Kapható: Guterl Földes Kelemen és Khudy József a Szűz Máriához, Berger Gyula a Szent Erzsébethez címzett és Hajós Árpád gyógyszerárban Aradon. 247

Uri házakhoz

ajánlkozom

Vasalásra.

Remek szép munkárok! mindenkit előre is biztosítok.

Czimem:

Mayer Róza,
Schweidel József-utca 18. szám. 52

ARADI ELSŐ TAKARÉKPÉNZTÁR.

Meghívás

az „Aradi Első Takarékpénztár“

részvényeseinek

vasárnap, 1904. évi január hó 31-én délután 10 órakor

az intézet ü. éstermében (Atzél Péter-utca 1. szám) tartandó

63-ik rendes évi közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Elnöki intézkedés az alapszabályok 28. §-a értelmében.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének, valamint az 1903. évi zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti határozathozatal s az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
3. Netaláni indítványok. (Alapszabályok 23. §-a.)

Az alapszabályok 16. §-ának értelmében szavazati joggal bíró t. ez. részvényesek, valamint ezek alapszabályszerű képviselői felkéretnek, hogy részvényeiket, vagy az ezekről szóló köz- vagy hitelintézeti letéti igazolványukat, a képviselők pedig ezenkívül meghatalmazásaikat 1904. évi január hó 30-ig az intézeti főpénztárnál nyerendő elismervény ellenében letéteményezni sziveskedjenek.

Aradon, 1904. évi január hó 12-én

Aradi Első Takarékpénztár.

Mérleg-számla 1903. évről.

Vagyon.	Összeg				Teher.	Összeg			
	Korona	fil.	Korona	fil.		Korona	fil.	Korona	fil.
Pénztár-készlet			344,399	64	Részvénytőke			480,000	—
Váltó-tárca			9.888,280	59	Tartalék-alap			860,000	—
Jelzálog-kölcsönök			2.922,601	—	Házérték esőkenési tartalék-alap			46,271	62
Amortisationalis záloglevél-kölcsönök			2.074,744	10	Nyugdíj-alap			130,000	—
Előlegek értékpapírokra			138,757	—	Betétek	12.417,744	62		
Folyó számlai előlegek értékpapírokra és bekebelezett kötvényekre			2.093,728	25	Betétek folyó- és check-számlán	1.338,692	39	13.756,437	01
Előlegek árúkra			174,510	11	Magyar takarékpénztárak központi jelzálogbankjára átruházott jelzálog kölcsönök			1.067,214	13
Más pénzintézeteknél elhelyezett tőkék			1.088,720	26	Visszleszámított váltók			3.072,800	33
Tulajdon ingatlanok:					Hitelezők			711,144	—
Deák Ferencz utcai 42. sz. ház	307,758	32			Hátralékos tőke kamat-adó			21,849	73
Atzél Péter-utcai 1. sz. ház	261,782	22			Fel nem vett osztalékok			1,600	—
Ferdinánd-utcai 1. sz. ház	58,800	—			Előre felvett kamatok			94.420	95
Asztalos Sándor- és Chorin Áron-utcai házak	68,000	—			Nyereség-egyenleg:				
Boros Béni-tér 22. sz. ház	80,000	—	776,340	54	Elővitel 1902. évről	25,000	—		
Tulajdon állam- és értékpapírok:					1903. évi tiszta nyereség	204,456	62	229,456	62
65800.— K. n. é. 4 % Magy. korona járadék kötv. ... & K. 99.—	645,624	—							
79500.— K. n. é. 4 % Magy. tp. közp. jelzálogbank záloglevél... & K. 97.—	77,115	—							
38500.— K. n. é. 4 1/2 % M. tp. közp. jelzálogbank záloglevél... & K. 99.—	33,165	—							
8000.— K. n. ért. 4 2/10 % Egyesített járadék kötvény ezüstben ... & K. 100.—	8,000	—							
8000.— K. n. é. 1860 iki Államsorsjegy ... & K. 135.—	10,800	—							
60 drb Magy. tak. pénzt. közp. jelzálogb. részv. & K. 1060.—	63,000	—							
95 drb Aradi és eszanádi egyesült vasúti részvény & K. 196.—	18,620	—							
286 drb Aradi vízvezetési művek részv. társ. részv. & K. 200.—	57,200	—							
Különböző záloglevelek és sorsjegyek	16,005	50	929,529	50					
Leltár-álladék	19,715	68							
leírás	2,715	68	17,000	—					
Hátralékos kamatok			22,583	40					
			20.471,194	39				20.471,194	39

Aradon, 1903. évi december hó 31-én.

Ottenberg Tivadar, s. k.
vezérigazgató.

Eckhart Ede, s. k.
titkár és özégvesztő.

Laczay Gyula, s. k.
főkönyvelő.

Andrényi, s. k.
igazgató.

Domány, s. k.
igazgató.

Hánn, s. k.
igazgató.

Parecz, s. k.
igazgató.

Schuster, s. k.
igazgató.

Tedeschi, s. k.
igazgató.

Jelen mérleget a fő- és mellékönyvekkel, valamint a leltárakkal összegegyeztetttük és mindent helyesnek és tökéletesen rendben levőnek találtunk. — Aradon, 1904. évi január hó 18-án.

Braun Mór, s. k.
fel. biz. tag.

Dániel Kálmán, s. k.
fel. biz. elnök.

Maresch Gyula, s. k.
fel. biz. tag.

Az „Aradi Első Takarékpénztár“ 63-ik rendes évi közgyűléséhez intézett felügyelő-bizottsági jelentés.

Tisztelt közgyűlés!

A kereskedelmi törvény 195. §-ában és az intézeti alapszabályokban megállapított kötelességünknek megfelelőleg a lefolyt 1903-ik üzletévre vonatkozó jelentésünket van szerencsénk a következőkben betérjeszteni.

Az intézeti ügykezelést a lefolyt 1903. év folyamán rendszeresen ellenőriztük s az ezen irányban kifejtett működésünk alapján megállapíthatjuk, hogy az intézeti ügykezelés minden ágában példás rend és teljes pontosság uralkodik.

1903. évi december hó 31-én megkezdttük a vagyonnak leltári felvételét, mely behatóan és lelkiismeretesen teljesített eljárásunk folytán azon meggyőződést szereztük, hogy a mérleg számlára felvezetett értékek megvannak és szabályszerűen kezeltetnek.

Az igazgatóság által elénk terjesztett 1903. évi mérleget, valamint a veszteség- és nyereség-számlát, a kifogástalanul vezetett és szabályszerűen lezárt könyvek, továbbá az általunk tételenként megvizsgált kimutatások, leltárak, zárszámadások és a kapcsolatos okmányok alapján helyesnek és mindenben a valónak megfelelőnek találtuk.

Ezek után a magunk részéről is elfogadjuk és elfogadásra ajánljuk az igazgatóságnak betérjesztett jelentésében a 229,456 korona 62 fillér tiszta nyereség hováfordítása iránti javaslatát.

Az előadottak alapján tisztelettel kérjük a t. közgyűlést, hogy a lefolyt 1903-ik üzletévre nézve úgy az igazgatóságnak, valamint az alólírt felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadni sziveskedjék.

Kelt Aradon, 1904. évi január hó 18-án.

A felügyelő-bizottság:

Braun Mór, s. k.
fel. biz. tag.

Dániel Kálmán, s. k.
fel. biz. elnök.

Maresch Gyula, s. k.
fel. biz. tag.

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.

Pusztai és Társa (Budapest, V., Lipót kör-ut 17.) lestékövel.